

"Қазақстан Республикасында зейнетақымен қамсыздандыру туралы" Қазақстан Республикасы Заңының жобасы туралы

Қазақстан Республикасы Үкіметінің 2013 жылғы 2 сәуірдегі № 318 қаулысы

Қазақстан Республикасының Үкіметі **ҚАУЛЫ ЕТЕДІ:**
«Қазақстан Республикасында зейнетақымен қамсыздандыру туралы» Қазақстан Республикасы Заңының жобасы Қазақстан Республикасының Парламенті Мәжілісінің қарауына енгізілсін.

Қазақстан Республикасының
Премьер-Министрі *С. Ахметов*
жоба

ҚАЗАҚСТАН РЕСПУБЛИКАСЫНЫҢ ЗАҢЫ Қазақстан Республикасында зейнетақымен қамсыздандыру туралы

Осы Заң Қазақстан Республикасында азаматтарды зейнетақымен қамсыздандырудың құқықтық және әлеуметтік негіздерін айқындайды, азаматтардың зейнетақымен қамсыздандырылуға конституциялық құқығын іске асыруға мемлекеттік органдардың, жеке және заңды тұлғалардың қатысуын реттейді.

1-тарау. Жалпы ережелер

1-бап. Осы Заңда пайдаланылатын негізгі ұғымдар

Осы Заңда мынадай негізгі ұғымдар пайдаланылады:

1) әртараптандыру – зейнетақы активтерін жоғалтып алу қатерін азайту мақсатында уәкілетті орган белгілеген талаптарға сәйкес оларды әртүрлі қаржы құралдарына **о р н а л а с т ы р у** ;

2) баспасөз басылымы – тізбесін уәкілетті орган айқындайтын мерзімді баспасөз **б а с ы л ы м д а р ы** ;

3) бірыңғай жинақтаушы зейнетақы қоры – зейнетақы жарналарын тарту және зейнетақы төлемдері жөніндегі қызметті жүзеге асыратын заңды тұлға;

4) ең төменгі зейнетақы – тиісті қаржы жылына арналған республикалық бюджет туралы заңда белгіленген зейнетақы төлемдерінің ең төменгі мөлшері;

5) ерікті зейнетақы жарналары – Қазақстан Республикасының заңнамасында және ерікті зейнетақы жарналары есебінен зейнетақымен қамсыздандыру туралы шартта айқындалатын тәртіппен салымшылардың өз бастамасы бойынша зейнетақы

төлемдерін алушының пайдасына жинақтаушы зейнетақы қорына және (немесе) ерікті жинақтаушы зейнетақы қорына салатын ақшасы;

6) ерікті зейнетақы жарналарының мөлшерлемесі – ерікті зейнетақы жарналары есебінен зейнетақымен қамсыздандыру туралы шартта айқындалған жинақтаушы зейнетақы қорына және (немесе) ерікті жинақтаушы зейнетақы қорына төленетін төлемнің мөлшері;

7) ерікті зейнетақы жарналарының салымшысы – ерікті зейнетақы жарналары есебінен зейнетақымен қамсыздандыру туралы шартқа сәйкес өзінің меншікті қаражаты есебінен зейнетақы төлемдерін алушының пайдасына ерікті зейнетақы жарналарын жүзеге асыратын жеке немесе заңды тұлға;

8) міндетті кәсіптік зейнетақы жарналары – Қазақстан Республикасының заңнамасында белгіленген тәртіппен Қазақстан Республикасының Үкіметі айқындайтын кәсіптер тізбесі бойынша қызметкерлердің пайдасына бірыңғай жинақтаушы зейнетақы қорына міндетті кәсіптік зейнетақы жарналарының салымшылары салатын ақша;

9) міндетті кәсіптік зейнетақы жарналарының мөлшерлемесі – қызметкердің зейнетақы жарналарын есептеу үшін қабылданатын табысына пайыздық қатынаспен көрсетілген бірыңғай жинақтаушы зейнетақы қорына төленетін міндетті кәсіптік зейнетақы жарналарының салымшысы төлемінің мөлшері;

10) міндетті кәсіптік зейнетақы жарналарының салымшысы – қызметкердің пайдасына өзінің жеке қаражаты есебінен міндетті кәсіптік зейнетақы жарналарын жүзеге асыратын заңды тұлға;

11) ерікті зейнетақы жарналары есебінен зейнетақымен қамсыздандыру туралы шарт – бір тараптан бірыңғай жинақтаушы зейнетақы қорымен немесе ерікті жинақтаушы зейнетақы қорымен және салымшы және (немесе) зейнетақы төлемдерін алушы жасасатын, екінші тараптан ерікті зейнетақы жарналарын, жинақтарын және төлемдерін алуға байланысты құқықтық қатынастарды белгілеу, өзгерту немесе тоқтату туралы шарт;

12) ерікті жинақтаушы зейнетақы қоры – ерікті зейнетақы жарналарын тарту құқығымен инвестициялық портфельді басқару жөніндегі қызметті уәкілетті органның лицензиясының негізінде жүзеге асыратын бағалы қағаздар нарығына кәсіпқой қатысушы;

13) жеке зейнетақы шоты – салымшының (зейнетақы төлемдерін алушының) Қазақстан Республикасының заңнамасына сәйкес және зейнетақы төлемдері жүргізілетін міндетті зейнетақы жарналары не ерікті зейнетақы жарналары, не міндетті кәсіптік зейнетақы жарналары, инвестициялық табысы, өсімпұл және өзге де түсімдер есепке алынатын жеке атаулы шоты;

14) жинақтаушы зейнетақы қоры – тиісті лицензия негізінде зейнетақы жарналарын тарту және зейнетақы төлемдері жөніндегі қызметті жүзеге асыратын лицензиясының

қолданысы осы Заңның 73-бабының 4-тармағына сәйкес тоқтатылған заңды тұлға;

15) зейнетақы аннуитеті шарты – сақтанушы (зейнетақы төлемдерін алушы) соған сәйкес сақтандыру ұйымына зейнетақы жинақтарының сомасын беруге міндеттенетін, ал сақтандыру ұйымы сақтанушының (зейнетақы төлемдерін алушының) пайдасына өмір бойы немесе белгілі бір уақыт кезеңі ішінде сақтандыру төлемдерін жүзеге асыруға міндеттенетін сақтандыру шарты;

16) зейнетақы – уәкілетті ұйымнан, бірыңғай жинақтаушы зейнетақы қорынан, ерікті жинақтаушы зейнетақы қорынан төленетін зейнетақы төлемдерінің жиынтығы;

17) зейнетақы активтері – зейнетақы төлемдері мен аударымдарын қамтамасыз етуге және жүзеге асыруға, сондай-ақ осы заңда көзделген өзге де мақсаттарға арналған ақша, бағалы қағаздар, өзге де қаржы құралдары;

18) зейнетақы жинақтары – міндетті зейнетақы жарналарын, ерікті зейнетақы жарналарын және ерікті кәсіптік зейнетақы жарналарын, инвестициялық кірісті, өсімпұлды, шарттарға, осы Заңға, Қазақстан Республикасының заңнамасына сәйкес өзге де түсімдерді қамтитын, салымшының (зейнетақы төлемдерін алушының) жеке зейнетақы шотында ескерілетін оның ақшасы;

19) зейнетақы төлемдері:

уәкілетті ұйымнан – мемлекеттік базалық зейнетақы төлемі және 1998 жылғы 1 қаңтардағы жағдай бойынша кемінде алты ай еңбек өтілі бар жеке тұлғаларға еңбек өтіліне барабар түрде жүзеге асырылатын ақша төлемдері;

бірыңғай жинақтаушы зейнетақы қорынан және (немесе) ерікті жинақтаушы зейнетақы қорынан – зейнетақы төлемдерін алушыларға зейнетақы жинақтарын төлеу;

20) зейнетақы төлемдерін алушы (бұдан әрі – алушы) – уәкілетті ұйымнан зейнетақы төлемдері тағайындалған және (немесе) бірыңғай жинақтаушы зейнетақы қорынан және (немесе) ерікті жинақтаушы зейнетақы қорынан зейнетақы төлемдерін алуға құқығы бар жеке тұлға;

21) инвестициялық портфельді басқарушы – инвестициялық портфельді басқару жөніндегі қызметті уәкілетті органның лицензиясы негізінде жүзеге асыратын бағалы қағаздар нарығына кәсіби қатысушы не шет мемлекеттің заңнамасына сәйкес қызметтің осыған ұқсас түрін жүзеге асыратын шетелдік ұйым;

22) инвестициялық декларация – инвестициялау объектілерінің тізбесін, зейнетақы активтеріне қатысты инвестициялық қызметтің мақсаттарын, стратегияларын, талаптарын және шектеулерін, зейнетақы активтерін хеджирлеу және әртараптандыру талаптарын айқындайтын құжат;

23) инвестициялық кіріс – зейнетақы активтерін инвестициялау нәтижесінде алынған (алуға жататын) ақша;

24) инвестициялық портфель – зейнетақы активтерінің құрамына кіретін қаржы құралдарының жиынтығы;

25) кастодиан-банк – бірыңғай зейнетақы қоры үшін Қазақстан Республикасы

Ұлттық Банкі немесе қаржы құралдары мен ақшаны есепке алуды және солар бойынша құқықтарды растауды, Қазақстан Республикасының заңнамалық актілеріне сәйкес олардың сақталуы жөніндегі міндеттемелерді өзіне қабылдай отырып, құжаттық қаржы құралдарын сақтауды жүзеге асыратын ерікті жинақтаушы зейнетақы қоры үшін екінші деңгейдегі банк;

26) кастодиандық шарт – кастодиан-банк пен оның клиенті жасаған қаржы құралдары мен ақшаны жауапкершілікпен сақтау және есепке алу туралы шарт;

27) мемлекеттік базалық зейнетақы төлемі – Қазақстан Республикасының азаматтарына осы Заңда белгіленген зейнеткерлік жасқа жетуі бойынша берілетін ай сайынғы ақшалай төлем;

28) міндетті зейнетақы жарналары есебінен зейнетақымен қамсыздандыру туралы шарт (бірыңғай жинақтаушы зейнетақы қорының зейнетақы қағидасы) – салымшы (алушы) ұсынылған шартқа тұтастай қосылу ретінде қабылдай алатын қосылу шарты;

29) міндетті зейнетақы жарналары – осы Заңға сәйкес Қазақстан Республикасының заңнамасында белгіленген тәртіппен бірыңғай жинақтаушы зейнетақы қорына салынатын ақша;

30) міндетті зейнетақы жарналары, міндетті кәсіптік зейнетақы жарналары бойынша берешек – есептелген, ұстап қалынған (есебіне жазылған) және бірыңғай жинақтаушы зейнетақы қорларына аударылмаған міндетті зейнетақы жарналары, міндетті кәсіптік зейнетақы жарналары;

31) міндетті зейнетақы жарналарын төлеу жөніндегі агент (бұдан әрі – агент) – шетелдік заңды тұлғалардың тұрақты мекемесі, сондай-ақ филиалдары, өкілдіктері арқылы Қазақстан Республикасында қызметін жүзеге асыратын шетелдік заңды тұлғаны қоса алғанда, Қазақстан Республикасының заңнамасында айқындалған тәртіппен міндетті зейнетақы жарналарын есептейтін, ұстап қалатын (есептеп қосатын) және аударатын жеке немесе заңды тұлға;

32) міндетті зейнетақы жарналарының мөлшерлемесі – салымшының зейнетақы жарналарын есептеу үшін қабылданатын табысына пайыздық қатынаспен көрсетілген бірыңғай жинақтаушы зейнетақы қорына төленетін төлем мөлшері;

33) міндетті зейнетақы жарналарының салымшысы – бірыңғай жинақтаушы зейнетақы қорында жеке зейнетақы шоты бар жеке тұлға;

34) орталық атқарушы орган – халықты әлеуметтік қорғау саласында реттеуді жүзеге асыратын мемлекеттік орган;

35) уәкілетті ұйымнан зейнетақы төлемдерін тағайындайтын органдар – уәкілетті мемлекеттік органдар;

36) пруденциялық норматив – ерікті жинақтаушы зейнетақы қорларының қаржылық орнықтылығын қамтамасыз ету үшін Қазақстан Республикасының заңнамасында белгіленетін экономикалық талаптар;

37) сақтандыру ұйымы – уәкілетті органның тиісті лицензиясы негізінде «өмірді

сақтандыру» саласында сақтандыру шарттарын жасасу және орындау жөніндегі қызметті жүзеге асыратын заңды тұлға;

38) сатып алу сомасы – зейнетақы аннуитеті шарты мерзімінен бұрын бұзылған кезде сақтанушының (алушының) сақтандыру ұйымынан алуға құқығы бар ақша с о м а с ы ;

39) уәкілетті орган – қаржылық нарықпен қаржы ұйымдарын мемлекеттік реттеуді, бақылау және қадағалауды жүзеге асыратын мемлекеттік орган;

40) уәкілетті ұйым (бұдан әрі – Орталық) – Қазақстан Республикасы Үкіметінің шешімі бойынша құрылған республикалық мемлекеттік қазыналық кәсіпорын;

41) үлестес тұлғалар – шешімдерді тікелей және (немесе) жанама түрде айқындауға және (немесе) бір-бірінің (тұлғалардың бірі) қабылдайтын шешімдеріне, оның ішінде жасалған мәміленің күшіне қарай ықпал етуге мүмкіндігі бар (өздеріне берілген өкілеттіктер шеңберінде бақылау мен қадағалау функцияларын жүзеге асыратын мемлекеттік органдарды және ұлттық басқарушы холдингті қоспағанда) жеке немесе заңды тұлғалар. Ұлттық басқарушы холдингтің ерікті жинақтаушы зейнетақы қоры акционерлерінің құрамында болуы тұлғалардың бір-біріне қатысты үлестес екенін айқындау үшін негіз болып табылмайды.

2-бап. Азаматтардың зейнетақымен қамсыздандырылу құқығы

1. Қазақстан Республикасының азаматтары Қазақстан Республикасының заңдарында белгіленген тәртіппен зейнетақымен қамсыздандырылуға құқылы.

2. Қазақстан Республикасының аумағында тұрақты тұратын шетелдіктер мен азаматтығы жоқ адамдар, егер Қазақстан Республикасының заңдарында және халықаралық шарттарда өзгеше көзделмесе, Қазақстан Республикасының азаматтарымен бірдей зейнетақымен қамсыздандырылу құқығын пайдаланады.

3-бап. Қазақстан Республикасының зейнетақымен қамсыздандыру туралы заңнамасы

1. Қазақстан Республикасының зейнетақымен қамсыздандыру туралы заңнамасы Қазақстан Республикасының Конституциясына негізделеді және осы Заңнан, Қазақстан Республикасының өзге де нормативтік құқықтық актілерінен тұрады.

2. Егер Қазақстан Республикасы ратификациялаған халықаралық шартта осы Заңдағыдан өзгеше қағидалар белгіленсе, халықаралық шарттың қағидалары қолданылады.

4-бап. Зейнетақымен қамсыздандыру жөніндегі мемлекеттік кепілдіктер

1. Мемлекет 1998 жылғы 1 қаңтарға дейін зейнеткерлікке шыққан азаматтарды 1999 жылғы 1 сәуірге дейін зейнетақы төлемдерінің белгіленген мөлшерін сақтай отырып, зейнетақымен қамсыздандыруға кепілдік береді, одан кейінгі кезеңдерде зейнетақы төлемдері осы Заңның 15-бабының 5-тармағына сәйкес жүзеге асырылатын болады.

2. Мемлекеттік базалық зейнетақы төлемі:

1) 1998 жылғы 1 қаңтарға дейін зейнетақы алып келген;

2) осы Заңның 11-бабына сәйкес зейнеткерлік жасқа жеткен Қазақстан Республикасының азаматтарына;

3) әскери қызметшілерге, арнаулы мемлекеттік және құқық қорғау органдарының арнаулы атақтар, сыныптық шендер берілген қызметкерлеріне, сондай-ақ арнаулы атақтар, сыныптық шендер алу және нысанды киім киіп жүру құқықтары 2012 жылғы 1 қаңтардан бастап жойылған, еңбек сіңірген жылдары үшін зейнетақы төлемдерін алуға құқығы бар адамдарға жүзеге асырылады.

Мемлекеттік базалық зейнетақы төлемі Орталықтан және (немесе) бірыңғай жинақтаушы зейнетақы қорынан, ерікті жинақтаушы зейнетақы қорынан зейнетақы төлемін, сондай-ақ мүгедектігі бойынша мемлекеттік әлеуметтік жәрдемақы алуына қарамастан жүзеге асырылады.

Мемлекеттік базалық зейнетақы төлемінің мөлшері ең төменгі күнкөріс деңгейіне кезең-кезеңімен жақындатыла отырып, тиісті қаржы жылына арналған республикалық бюджет туралы заңмен жыл сайын белгіленеді.

Мемлекеттік базалық зейнетақы төлемі Қазақстан Республикасының Үкіметі айқындайтын тәртіппен бюджет қаражаты есебінен жүзеге асырылады.

Осы Заңның 11-бабының 1-3-тармақтарына сәйкес зейнеткерлік жасқа жеткен кезде асыраушысынан айырылу жағдайына және жасына байланысты мемлекеттік әлеуметтік жәрдемақылар азаматтардың тілегі бойынша Қазақстан Республикасы заңнамасында белгіленген тәртіппен мемлекеттік базалық зейнетақы төлемімен ауыстырылуы мүмкін.

3. Орталықтан төленетін зейнетақы төлемдерінің мөлшерін арттыру Қазақстан Республикасының Үкіметі белгілеген тәртіппен жыл сайын жүргізіледі.

4. Мемлекет еңбек сіңірген жылдары бойынша зейнетақы алуға құқығы бар және осы құқығын зейнетақы тағайындайтын және/немесе оны төлеуді жүзеге асыратын органдарда 1998 жылғы 1 қаңтарға дейін тіркеген азаматтарды зейнетақымен қамсыздандыруға кепілдік береді, бұл жағдайда оларға қызметтен кеткеннен кейін төлене бастайтын зейнетақы белгіленеді. Тағайындалған зейнетақыға осы баптың 1 және 3-тармақтарының және осы Заңның 15-бабының 5-тармағының ережелері қолданылады.

5-бап. Зейнетақы жинақтарының сақталуына кепілдік

1. Мемлекет алушыларға бірыңғай жинақтаушы зейнетақы қорындағы міндетті зейнетақы жарналарының, міндетті кәсіптік зейнетақы жарналарының осы Заңда және Қазақстан Республикасының өзге де заң актілерінде айқындалған, алушының зейнетақы төлемдерін алу құқығы кезіндегі инфляция деңгейін ескере отырып, іс жүзінде енгізілген міндетті зейнетақы жарналары, міндетті кәсіптік зейнетақы жарналары мөлшерінде сақталуына кепілдік береді.

2. Зейнетақы жинақтарының сақталу кепілдігі, сондай-ақ:

1) зейнетақы жинақтарын бірыңғай жинақтаушы зейнетақы қорындағы міндетті зейнетақы жарналарының, міндетті кәсіптік зейнетақы жарналарының есебінен

ш о ғ ы р л а н д ы р у ;

2) Қазақстан Республикасы Ұлттық Банкінің бірыңғай жинақтаушы зейнетақы қорының зейнетақы активтерін инвестициялық басқаруды жүзеге асыру;

3) бірыңғай жинақтаушы зейнетақы қорының қызметін зейнетақы жарналарын тарту және зейнетақы төлемдерін жүзеге асыруға қатысты тиісті талаптар белгілеу
а р қ ы л ы р е т т е у ;

4) тиісті талаптар белгілеу арқылы инвестициялық портфельді басқару жөніндегі ерікті жинақтаушы зейнетақы қорларының қызметін реттеу;

5) олардың қаржылық тұрақтылығын қамтамасыз ететін тиісті нормалар мен лимиттер белгілеу арқылы ерікті жинақтаушы зейнетақы қорларының қызметін реттеу;

6) ерікті жинақтаушы зейнетақы қорларының құрылтайшыларына, акционерлеріне және басшы қызметкерлеріне, сондай-ақ олардың жарғылық капиталының мөлшері мен құрамына қойылатын талаптарды белгілеу;

7) бірыңғай жинақтаушы зейнетақы қорының басшы қызметкерлеріне қойылатын талаптарды белгілеу ;

8) Қазақстан Республикасы Ұлттық Банкінде бірыңғай жинақтаушы зейнетақы қорының зейнетақы активтерін сақтау жөнінде қойылатын талаптарды белгілеу;

9) ерікті жинақтаушы зейнетақы қорларының қаржы құралдары мен ақшаны ерікті жинақтаушы зейнетақы қорларымен үлестес емес кастодиан-банктерде сақтау талабын белгілеу ;

10) бірыңғай жинақтаушы зейнетақы қорының немесе ерікті жинақтаушы зейнетақы қорының өз қаражаты мен зейнетақы активтерінің бөлек есебін жүргізу, сондай-ақ олардың мақсатты орналастырылуына бақылау орнату;

11) әртараптандыру және зейнетақы активтерін орналастыру кезінде тәуекелді азайту жөніндегі талаптарды белгілеу;

12) бірыңғай жинақтаушы зейнетақы қоры, ерікті жинақтаушы зейнетақы қоры алатын комиссиялық сыйақы мөлшерін белгілеу;

13) бірыңғай жинақтаушы зейнетақы қорына, ерікті жинақтаушы зейнетақы қорына жыл сайын аудит жүргізудің міндеттілігі;

14) бірыңғай жинақтаушы зейнетақы қорларының, ерікті жинақтаушы зейнетақы қорының тиісті мемлекеттік органдар алдында Қазақстан Республикасының заңнамасында белгіленген тәртіппен ұдайы есептілігі;

15) салымшы мен алушыға оның зейнетақы жинақтарының жай-күйі туралы а қ п а р а т б е р і п о т ы р у ;

16) салымшыға (алушыға) ерікті зейнетақы жарналарының, ерікті кәсіптік зейнетақы жарналарының есебінен өзінің зейнетақы жинақтарын бір ерікті жинақтаушы зейнетақы қорынан екіншісіне, бірыңғай жинақтаушы зейнетақы қорынан ерікті жинақтаушы зейнетақы қорына немесе ерікті жинақтаушы зейнетақы қорынан бірыңғай жинақтаушы зейнетақы қорына ауыстыру мүмкіндігін беру;

17) зейнетақы жинақтарын алушының таңдауы бойынша толық көлемде немесе ішінара ерікті сақтандыру;

18) уәкілетті орган бекіткен тәртіппен зейнетақы активтерін есепке алу және бағалауды жүзеге асыру арқылы қамтамасыз етіледі.

6-бап. Қазақстан Республикасы Үкіметінің зейнетақымен қамсыздандыру саласындағы құзыреті

Қазақстан Республикасының Үкіметі зейнетақымен қамсыздандыру саласында:

1) зейнетақымен қамсыздандыру саласындағы мемлекеттік саясаттың негізгі бағыттарын әзірлейді және оларды жүзеге асыруды ұйымдастырады;

2) мемлекеттік базалық зейнетақы төлемін бюджет қаражаты есебінен жүзеге асыру, сондай-ақ Орталықтан төленетін зейнетақы төлемдерін тағайындау және жүзеге асыру қағидаларын бекітеді;

3) міндетті зейнетақы жарналарын, міндетті кәсіптік зейнетақы жарналарын есептеу, ұстап қалу (есебіне жазу) және аудару тәртібі мен мерзімдерін бекітеді;

4) судья теріс себептер бойынша лауазымынан босатылған жағдайда, судьялар үшін қосымша белгіленген міндетті зейнетақы жарналарының сомаларын алып қою және бюджетке аудару қағидаларын бекітеді;

5) міндетті зейнетақы жарналары, міндетті кәсіптік зейнетақы жарналары есебінен қалыптасқан зейнетақы жинақтарынан зейнетақы төлемдерін жүзеге асыру қағидасын және зейнетақы төлемдерінің мөлшерін есептеуді жүзеге асыру әдістемесін бекітеді;

6) Қазақстан Республикасының заңдарында көзделген тәртіппен бірыңғай жинақтаушы зейнетақы қорын құру, қайта ұйымдастыру және тарату туралы шешімді қабылдайды;

7) өзіне Қазақстан Республикасының Конституциясымен, осы Заңмен, Қазақстан Республикасының өзге де заңдарымен және Қазақстан Республикасы Президентінің актілерімен жүктелген өзге де функцияларды орындайды.

7-бап. Орталық атқарушы органның құзыреті

Халықты әлеуметтік қорғау саласындағы орталық атқарушы орган:

1) салымшылар өз қаражаты есебінен қызметкерлер пайдасына ерікті кәсіптік зейнетақы жарналарын жүзеге асыратын кәсіптерінің тізбесін әзірлейді;

2) Орталықтан төленетін зейнетақы төлемдерінің мөлшерлерін жыл сайын арттыру тәртібін әзірлейді;

3) Орталықтан төленетін зейнетақыларды бір жарым еселік мөлшерде тағайындауға еңбек өтілін жеңілдікпен есептеу үшін сот-медициналық сараптаманы және патологиялық-анатомиялық диагностиканы жүзеге асыратын ұйымдардағы жұмыс тізбесін әзірлейді;

4) толық маусым ішіндегі жұмыс зейнетақы тағайындау үшін бір жылғы жұмыс өтіліне есепке алынатын өнеркәсіптің маусымдық салаларының тізімін әзірлейді;

5) салымшылардың (алушылардың) міндетті зейнетақы жарналары, міндетті

кәсіптік зейнетақы жарналары бойынша дерекқорын қалыптастыру қағидасын және міндетті зейнетақы жарналары, міндетті кәсіптік зейнетақы жарналары есебінен зейнетақымен қамсыздандыру туралы шарт жасасқан жеке тұлғалардың бірыңғай тізімін әзірлейді;

6) жинақтаушы зейнетақы қорларына міндетті зейнетақы жарналарын, міндетті кәсіптік зейнетақы жарналарын есептеу, ұстап қалу (есебіне жазу) және аудару тәртібі мен мерзімдерін әзірлейді;

7) 2005 жылғы 1 қаңтардағы жағдай бойынша әлеуметтік жеке кодының және (немесе) салық төлеушінің тіркеу нөмірінің және (немесе) жинақтаушы зейнетақы қорымен жасалған зейнетақы шартының болмауына байланысты, тұрған жері белгісіз бұрынғы қызметкерлердің табыстарынан агенттер ұстап қалған және аудармаған міндетті зейнетақы жарналарын аудару қағидасын әзірлейді;

8) бірыңғай жинақтаушы зейнетақы қорының Орталыққа электрондық құжат айналымын пайдалана отырып салымшылармен (алушылармен) міндетті зейнетақы жарналары, міндетті кәсіптік зейнетақы жарналары есебінен жасалған және қолданысын тоқтатқан зейнетақымен қамсыздандыру туралы шарттары туралы мәліметтер табыс ету қағидасын әзірлейді;

9) бірыңғай жинақтаушы зейнетақы қорынан міндетті зейнетақы жарналары, міндетті кәсіптік зейнетақы жарналары есебінен жинақталған зейнетақы жинақтарынан зейнетақы төлемдерін жүзеге асыру қағидаларын және кесте бойынша зейнетақы төлемдерінің мөлшерін есептеуді жүзеге асыру әдістемесін әзірлейді;

10) осы Заңда, Қазақстан Республикасының өзге де заңдарында, Қазақстан Республикасы Президентінің және Қазақстан Республикасы Үкіметінің актілерінде көзделген өзге де өкілеттіктерді жүзеге асырады.

8-бап. Уәкілетті органның құзыреті

Уәкілетті орган:

1) қаржы нарығы мен қаржы ұйымдарын мемлекеттік реттеу, бақылау және қадағалау бөлігіндегі нормативтік құқықтық актілерді әзірлейді және бекітеді;

2) бірыңғай жинақтаушы зейнетақы қорынан ерікті жинақтаушы зейнетақы қорына, ерікті жинақтаушы зейнетақы қорынан бірыңғай жинақтаушы зейнетақы қорына, сондай-ақ бір ерікті жинақтаушы зейнетақы қорынан басқа ерікті жинақтаушы зейнетақы қорына зейнетақы жинақтарын аудару қағидаларын әзірлейді және бекітеді;

3) бірыңғай жинақтаушы зейнетақы қорының және ерікті жинақтаушы зейнетақы қорларының комиссиялық сыйақыны өндіріп алу қағидаларын әзірлейді және бекітеді;

4) осы Заңның 35-бабының 2-тармағында көрсетілген сенім білдірілгендерге талаптарды және оларды таңдау тәртібін белгілейді;

5) осы Заңда, Қазақстан Республикасының өзге де заңдарында және Қазақстан Республикасы Президентінің актілерінде көзделген өзге де функцияларды жүзеге асырады.

2-тарау. Орталықтан зейнетақымен қамсыздандыруды жүзеге асыру тәртібі

9-бап. Орталықтан зейнетақы төлемдерін алу құқығы

Азаматтарға осы Заңда белгіленген жағдайлар туындаған кезде Орталықтан зейнетақы төлемдерін алу құқығына кепілдік берілген.

Зейнет жасына жеткен зейнеткерлерге өздеріне еңбек сіңірген жылдары үшін 1998 жылғы 1 қаңтарға дейін тағайындалған зейнетақыларын қайта тағайындату құқығы беріледі.

10-бап. Орталықтан төлемдер алуға құқығы бар азаматтар санаттары

1. Орталықтан зейнетақы төлемдері азаматтардың мынадай санаттарына:

1) 1998 жылғы 1 қаңтарға дейін зейнетақы алатындарға;
2) осы Заңның 11-бабының 1-3-тармақтарына сәйкес зейнеткерлік жасына жеткен және 1998 жылғы 1 қаңтардағы жағдай бойынша кемінде алты ай еңбек өтілі бар адамдарға - еңбек өтіліне барабар мөлшерде;

3) әскери қызметшілерге, арнаулы мемлекеттік және құқық қорғау органдарының арнаулы атақтар, сыныптық шендер берілген қызметкерлеріне, сондай-ақ арнаулы атақтар, сыныптық шендер алу және нысанды киім киіп жүру құқықтары 2012 жылғы 1 қаңтардан бастап жойылған, еңбек сіңірген жылдары үшін зейнетақы төлемдерін алуға құқығы бар адамдарға төленеді.

2. Орталықтан зейнетақы төлемдерін алушы, соның ішінде мемлекеттік базалық зейнетақы алушы қайтыс болған жағдайда оның отбасына не оны жерлеген адамға жерлеуге арналған біржолғы төлем Орталықтан республикалық бюджет туралы заңда тиісті қаржы жылына белгіленген он бес еселенген айлық есептік көрсеткіш мөлшерінде төленеді.

3. Ұлы Отан соғысының қатысушысы немесе мүгедегі болған, Орталықтан зейнетақы төлемдерін алушы қайтыс болған жағдайда, оның отбасына не оны жерлеуді жүзеге асырған жеке немесе заңды тұлғаға Орталықтан республикалық бюджет туралы заңда тиісті қаржы жылына белгіленген отыз бес еселенген айлық есептік көрсеткіш мөлшерінде жерлеуге арналған біржолғы төлем төленеді.

11-бап. Орталықтан зейнетақы төлемдерін тағайындау

1. Орталықтан зейнетақы төлемдері:
2001 жылғы 1 шілдеден бастап – ерлерге 63 жасқа толғанда, әйелдерге 58 жасқа толғанда;

2014 жылғы 1 қаңтардан бастап – әйелдерге 58,5 жасқа толғанда;

2015 жылғы 1 қаңтардан бастап – әйелдерге 59 жасқа толғанда;

2016 жылғы 1 қаңтардан бастап – әйелдерге 59,5 жасқа толғанда;

2017 жылғы 1 қаңтардан бастап – әйелдерге 60 жасқа толғанда;

2018 жылғы 1 қаңтардан бастап – әйелдерге 60,5 жасқа толғанда;

64-бабының 2-тармағында аталған адамдар үшін еңбек өтіліне 1998 жылғы 1 қаңтардан бастап қызметтен босатылған кезіне дейінгі қызметі осы кезеңде жинақтаушы зейнетақы қорларына және (немесе) бірыңғай жинақтаушы зейнетақы қорына міндетті зейнетақы жарналары жасалмаған жағдайда есептеледі.

12-бап. Орталықтан зейнетақы төлемдерін төлеу кезеңі

Орталықтан зейнетақы төлемдері өмір бойына тағайындалады және қайтыс болған айына қоса төленеді.

13-бап. Орталықтан зейнетақы тағайындау үшін еңбек өтілін есептеу

1. Орталықтан зейнетақы тағайындау үшін еңбек өтілін есептеу кезінде мыналар е с е п к е а л ы н а д ы :

1) еңбек шарты бойынша жеке және заңды тұлғалар ақы төлейтін жұмыс;

2) әскери қызмет;

3) арнаулы мемлекеттік және құқық қорғау органдарындағы қызмет;

4) мемлекеттік қызмет;

5) кәсіпкерлік қызмет;

6) бірінші топтағы мүгедекке, екінші топтағы жалғыздікті мүгедекке және өзгенің көмегіне мұқтаж жасына байланысты зейнеткерге, сондай-ақ 80 жасқа толған қарт адамдарға күтім жасаған уақыт;

7) атом сынақтары, экологиялық апаттар салдарынан зардап шеккен не иммундық тапшылық вирусын жұқтырған не ЖҚТБ-мен ауыратындарға, 16 жасқа дейінгі мүгедекке күтім жасаған уақыт;

8) жұмыс істемейтін ананың жас балаларды бағып-күткен, бірақ әрбір бала 3 жасқа толғаннан аспайтын жалпы жиынтығы 12 жыл шегіндегі уақыт;

9) қылмыстық жауапқа негізсіз тартылған және қуғын-сүргінге ұшыраған, бірақ кейін ақталған азаматтардың қамауда болған, бас бостандығынан айыру және жер аудару орындарында жазасын өтеген уақыты;

10) еңбекке жарамды азаматтардың бұрынғы КСРО-ның уақытша басып алынған аумақта және Ұлы Отан соғысы кезеңінде өздері басқа мемлекеттердің аумағына зорлықпен апарылған адамдардың (жасына қарамастан) сонда болған, фашистік концлагерьлерде (геттоларда және соғыс кезеңінде мәжбүрлеп ұстайтын басқа да орындарда) ұсталған уақыты, егер аталған кезеңдерде бұл адамдар Отанға қарсы қ ы л м ы с ж а с а м а с а ;

11) жұмыс істемейтін соғыс мүгедектері мен оларға теңестірілген мүгедектердің м ү г е д е к б о л ғ а н у а қ ы т ы ;

12) бұрынғы кеңестік мекемелердің, Қазақстан Республикасы мекемелері мен халықаралық ұйымдардың қызметкерлері зайыбының (жұбайының) шетелде тұрған, бірақ жалпы алғанда 10 жылдан аспайтын кезеңі;

13) офицерлік құрамдағы адамдар, прапорщиктер, мичмандар, келісімшарт бойынша қызмет өткеретін әскери қызметшілер және мерзімінен тыс қызмет атқаратын

әскери қызметшілер зайыптарының мамандығы бойынша жұмысқа орналасу мүмкіндігі болмаған жерлерде жұбайларымен бірге тұрған, бірақ 10 жылдан аспайтын кезеңі;

14) арнаулы мемлекеттік орган қызметкері зайыбының (жұбайының) мамандығы бойынша жұмысқа орналасу мүмкіндігі болмаған жерлерде оның бірге тұрған, бірақ 10 жылдан аспайтын кезеңі;

15) Қазақстан Республикасының аумағындағы және одан тыс жерлердегі жоғары және арнаулы орта оқу орындарында, училищелерде, мектептерде және кадрлар даярлау, біліктілігін арттыру және қайта мамандандыру курстарында, аспирантурада, докторантурада және клиникалық ординатурада, сондай-ақ күндізгі жоғары және орта діни оқу орындарында оқу;

16) әскерилендірілген күзетте, арнаулы байланыс органдарында және кен-құтқару бөлімдерінде олардың ведомстволық бағыныстылығына және арнаулы немесе әскери атағының болуына қарамастан;

17) әлеуметтік сақтандыруға аударымдар төлеген жағдайда өзге де жұмыс.

2. Орталықтан зейнетақы тағайындау үшін еңбек өтілін жеңілдікпен есептеу кезінде мыналар да есепке алынады:

1) ұрыс қимылдары кезеңінде майдандағы армия құрамындағы, оның ішінде әскери борышын өтеу кезіндегі әскери қызмет, сондай-ақ ұрыс қимылдары кезеңінде партизан отрядтары мен құрамаларында болу, сондай-ақ әскери жарақат салдарынан емдеу мекемелерінде емдеуде болған уақыт – әскери қызметшілерге еңбек сіңірген жылдары үшін зейнетақы тағайындаған кезде осы қызметтің мерзімін есептеу үшін белгіленген тәртіппен;

2) әскери бөлімдердегі жұмыс, оның ішінде еркін жалдамалы құрам ретіндегі жұмыс және осы тармақтың 1) тармақшасында көзделген әскери қызметтен басқа, Ұлы Отан соғысы жылдарындағы қызмет – екі есе мөлшерде;

3) Ұлы Отан соғысы жылдарында 1941 жылғы 8 қыркүйектен бастап 1944 жылғы 27 қаңтарға дейінгі қоршау кезеңінде Ленинград қаласындағы уақыт – үш есе мөлшерде;

4) 12 жастан бастап және одан үлкен жастағы азаматтардың 1941 жылғы 8 қыркүйектен бастап 1944 жылғы 27 қаңтарға дейінгі қоршау кезеңінде Ленинград қаласында болған уақыты – екі есе мөлшерде;

5) Ұлы Отан соғысы кезінде басқа мемлекеттердің аумағына зорлықпен апарылған адамдардың сонда болған уақыты, сондай-ақ фашистік концлагерьлерде (геттоларда және соғыс кезеңінде мәжбүрлеп ұстайтын басқа да орындарда) болған уақыты, егер аталған кезеңдерде бұл адамдар Отанға қарсы қылмыс жасамаса – екі есе мөлшерде;

6) заңсыз қылмыстық жауапқа тартылған және қуғын-сүргінге ұшыраған, кейіннен ақталған азаматтардың қамауда болған, бас бостандығынан айыру, жер аудару орындарында жазасын өтеу, бас бостандығын шектей отырып мәжбүрлеп еңбекке тартылған, арнаулы қоныстандыру орындарында ұсталған және психиатриялық мекемелерде мәжбүрлеп емдеуде болған уақыты – үш есе мөлшерде;

7) Семей сынақ полигонына жапсарлас жатқан аудандардағы 1949 жылғы 29 тамыздан бастап 1963 жылғы 5 шілдеге дейінгі кезеңде жұмыс істеп, әскери қызмет атқару – үш есе мөлшерде, ал 1963 жылғы 6 шілдеден бастап 1992 жылғы 1 қаңтарға дейінгісі – бір жарым есе мөлшерде;

8) алапеске және обаға қарсы мекемелерде, иммундық тапшылық вирусын жұқтырған немесе ЖИТС-пен ауырған адамдарды емдеу жөніндегі мекемелердегі жұмыс – екі есе мөлшерде; сот медициналық сараптаманы және патология-анатомиялық диагностиканы жүзеге асыратын ұйымдарда – Қазақстан Республикасының Үкіметі бекіткен жұмыс тізбесі бойынша – бір жарым есе мөлшерде;

9) толық навигациялық кезең ішінде су көлігіндегі жұмыс бір жыл істеген жұмыс үшін есептеледі;

10) ведомстволық бағыныстылығына қарамастан, өнеркәсіптің маусымдық салалары кәсіпорындарындағы толық маусым ішіндегі жұмыс Қазақстан Республикасының Үкіметі бекіткен тізім бойынша бір жылғы жұмыс өтіліне есептеледі.

14-бап. Еңбек өтілін растау

1. 1998 жылғы 1 қаңтарға дейінгі кезеңге Орталықтан зейнетақы төлемдерін есептеу үшін еңбек өтілі еңбек кітапшасымен расталады.

2. Еңбек кітапшасы жоқ немесе онда тиісті жазбалар болмаған кезде еңбек өтілі жұмыс туралы мәліметтерді растайтын құжаттардың негізінде не сот шешімінің негізінде белгіленеді.

3. Осы Заңның 13-бабының 1-тармағы 5) және 17) тармақшаларына сәйкес қызметті жүзеге асырған азаматтардың еңбек өтілі Қазақстан Республикасының Зейнетақы қорына 1998 жылғы 1 қаңтарға дейін жүзеге асырылған сақтандыру жарналарын төлегені туралы құжаттармен расталады.

15-бап. Орталықтан төленетін зейнетақы төлемдерінің мөлшерін есептеу

1. Орталықтан төленетін зейнетақы төлемдерін толық көлемде есептеу осы Заңның 16-бабына сәйкес белгіленетін орташа айлық кірістің 60 пайызы есебінен жүргізіледі.

2. Орталықтан төленетін зейнетақы төлемдерінің мөлшерін есептеу 1995 жылғы 1 қаңтардан бастап жұмыстағы үзілістерге қарамастан қатарынан кез келген 3 жыл ішіндегі орташа айлық табыс негізге алына отырып жүзеге асырылады.

«Байқоңыр» кешенінің ресейлік ұйымдарында жұмыс істеген кезеңде алған табысты қоспағанда, 1998 жылғы 1 қаңтардан басталған кезең үшін орташа айлық табыстың мөлшері орталық атқарушы орган айқындайтын тәртіппен жинақтаушы зейнетақы қорларына, бірыңғай жинақтаушы зейнетақы қорына міндетті зейнетақы жарналары жүзеге асырылған табысқа сәйкес белгіленеді.

3. «Байқоңыр» кешенінің ресейлік ұйымдарында жұмыс істеген адамдарға 1998 жылғы 1 қаңтардан басталған кезең үшін орташа айлық табыстың мөлшері жұмыс беруші беретін табыс туралы анықтамамен расталатын табысқа сәйкес белгіленеді.

Зейнетақы төлемдерін есептеуді зейнетақы төлемдерін тағайындауға өтініш жасаған күні уәкілетті орган белгілеген, Қазақстан Республикасы ұлттық валютасының шетел валюталарына ресми бағамы бойынша Ресей Федерациясының валютасымен төленген табыс мөлшерін негізге ала отырып жүргізеді.

4. 1998 жылғы 1 қаңтарға дейін қажетті еңбек өтілінен тыс жұмыс істеген әрбір толық жыл үшін зейнетақы төлемдерінің мөлшері 1 пайызға өсіріледі, бірақ ол зейнетақыны есептеу үшін ескерілетін табыстың 75 пайызынан аспауға тиіс.

5. Ұлы Отан соғысының қатысушылары мен мүгедектерінің, әскери қызметшілердің, Қазақстан Республикасының ішкі істер органдарының, прокуратура, бұрынғы Мемлекеттік тергеу комитеті қызметкерлерінің және зейнетақы 1998 жылдың 1 қаңтарына дейін, Қазақстан Республикасының Үкіметі бекіткен, өндірістердің, жұмыстардың, кәсіптердің, лауазымдардың және көрсеткіштердің № 1 тізімі бойынша және жұмыс орындарын аттестаттау нәтижелері бойынша жеңілдікті шарттарда тағайындалған адамдардың зейнетақы төлемдері мөлшерін қоспағанда, 1998 жылғы 1 қаңтарға дейін тағайындалған зейнетақы төлемдерінің ең жоғары мөлшері республикалық бюджет туралы заңда тиісті қаржы жылына белгіленетін отыз тоғыз еселенген айлық есептік көрсеткіштің жетпіс бес пайызынан аспайды.

16-бап. Орталықтан төленетін зейнетақы төлемдерін есептеу үшін табысты анықтау

1. Орталықтан төленетін зейнетақы төлемдерін есептеуге арналған табысқа еңбекақы төлеудің барлық түрлері және тізбесін Қазақстан Республикасының Үкіметі белгілейтін өзге де табыстар енгізіледі.

2. Зейнетақы төлемдерін есептеу үшін 3 жылғы жұмыс ішіндегі табыс қатарынан 36 күнтізбелік айдағы жұмыс ішіндегі табыстың жалпы сомасын отыз алтыға бөлу арқылы анықталады.

3. Орталықтан төленетін зейнетақы төлемдерін есептеуге арналған табыс республикалық бюджет туралы заңда тиісті қаржы жылына белгіленетін отыз тоғыз еселенген айлық есептік көрсеткіштен аспауға тиіс.

17-бап. Орталықтан төленетін зейнетақы төлемдерін тағайындауға өтініш беру тәртібі

1. Орталықтан зейнетақы төлемдерін тағайындау туралы өтініш зейнетақы төлемдерін есептеу үшін қажетті өтілі мен табысын растайтын құжаттармен қоса азаматтың тұрғылықты жері бойынша Орталыққа беріледі.

2. Орталықтан зейнетақы төлемдерін тағайындауды зейнетақы төлемдерін тағайындаушы орган жүргізеді.

3. Орталықтан зейнетақы төлемдерін тағайындаушы орган зейнетақы тағайындау мәселелері бойынша түсіндірме беруге және азаматтардың тиісті құжаттарды ресімдеуіне көмек көрсетуге міндетті.

18-бап. Орталықтан зейнетақы төлемдерін тағайындауға арналған құжаттарды қарау мерзімдері

1. Орталықтан зейнетақы төлемдерін тағайындауға арналған құжаттарды қарауды зейнетақы төлемдерін тағайындаушы орган құжаттар табыс етілген күннен бастап он жұмыс күні ішінде жүзеге асырады.

2. Орталықтан зейнетақы төлемдерін тағайындаушы орган тиісті шешім шығарылғаннан кейін бес жұмыс күнінен кешіктірмей, бұл туралы өтініш берушіге х а б а р л а й д ы .

3. Орталықтан зейнетақы төлемдерін тағайындаудан бас тартылған жағдайда, зейнетақы төлемдерін тағайындаушы орган бас тартудың себептерін жазбаша түрде негіздеп, ұсынылған құжаттарды өтініш берушіге қайтаруға міндетті.

4. Зейнетақы төлемдерін тағайындаушы органның шешіміне сот тәртібімен шағымдануға болады.

19-бап. Орталықтан зейнетақы төлемдерін тағайындау мерзімдері

1. Орталықтан зейнетақы төлемдері зейнетақы тағайындауға өтініш берілген күннен б а с т а п т а ғ а й ы н д а л а д ы .

2. Өтініш пен қажетті құжаттарды Орталыққа бір мезгілде берген күн Орталықтан зейнетақы төлемдерін тағайындауға өтініш берген күн болып есептеледі.

20-бап. Зейнетақымен қамсыздандыру саласындағы мемлекеттік монополия

1. Орталық мемлекеттік монополияға жататын мынадай қызмет түрлерін жүзеге а с ы р а д ы :

1) Қазақстан Республикасының заңнамасына сәйкес зейнетақы, жәрдемақы төлемдерін, біржолғы және өзге де төлемдерді төлеуді ұйымдастыру және жүзеге асыру ;

2) міндетті зейнетақы жарналары, міндетті кәсіптік зейнетақы жарналары бойынша салымшылардың (алушылардың) деректер базасын және міндетті зейнетақы жарналары , міндетті кәсіптік зейнетақы жарналары есебінен зейнетақымен қамсыздандыру туралы шарт жасаған жеке тұлғалардың бірыңғай тізімін қалыптастыру;

3) салымшы зейнетақы төлемдеріне құқық алған кезде нақты енгізген міндетті зейнетақы жарналарының, міндетті кәсіптік зейнетақы жарналарының мөлшерін келесі қаржы жылына инфляцияның болжамды деңгейін ескеріп анықтау;

4) міндетті зейнетақы жарналарын, міндетті кәсіптік зейнетақы жарналарын және (немесе) өсімпұлдарды дербес есепке алу;

5) міндетті зейнетақы жарналарын, міндетті кәсіптік зейнетақы жарналарын және (немесе) өсімпұлдарды агенттерден бірыңғай жинақтаушы зейнетақы қорына аудару;

6) зейнетақымен қамсыздандыру туралы шарт жасаспаған және (немесе) жеке сәйкестендіру нөмірі жоқ (немесе) деректемелерінде қателер жіберілген тұлғалардың міндетті зейнетақы жарналарын, міндетті кәсіптік зейнетақы жарналарын және (немесе) өсімпұлдарды агентке қайтару;

7) агенттердің өтініштері бойынша бірыңғай жинақтаушы зейнетақы қорынан міндетті зейнетақы жарналарын, міндетті кәсіптік зейнетақы жарналарын және (немесе

) өсімпұлдарды агентке қайтару;

8) салықтардың және бюджетке төленетін басқа да міндетті төлемдердің түсуін қамтамасыз ету саласындағы басшылықты жүзеге асыратын уәкілетті органға агенттердің Орталық шотына аударған және Орталықтан агентке қайтарылған міндетті зейнетақы жарналарының, міндетті кәсіптік зейнетақы жарналары сомаларын және (немесе) солар бойынша өсімпұлдар төлем құжаттарының тізілімдерін қалыптастыру және табыс ету;

9) Орталықтан зейнетақы төлемдерін тағайындайтын органның төлемдерді тағайындауы үшін зейнетақы төлемдерін, жәрдемақы, біржолғы және өзге де төлем алушылар істерінің макетін қалыптастыруды;

10) зейнетақы, жәрдемақы, біржолғы және өзге де төлемдерді алушылардың автоматтандырылған орталықтандырылған дерекқорын қалыптастыру және оларды дербестендірілген есепке алу;

11) зейнетақы жарналарын және (немесе) солар бойынша өсімпұлдарды есепке алу, аудару, қайтару мәселелері бойынша агенттермен, бірыңғай жинақтаушы зейнетақы қорымен өзара іс-қимыл жасау;

12) орталық атқарушы органның бірыңғай ақпараттық жүйесінің жұмысқа қабілеттілігін қамтамасыз ету жөніндегі іс-шараларды ұйымдастыру;

13) Қазақстан Республикасы заңнамасының құпиялықты сақтауды қамтамасыз ету жөніндегі талаптарын ескере отырып, Орталықтың автоматтандырылған орталықтандырылған дерекқорының пайдаланушылары болып табылатын орталық атқарушы және жергілікті атқарушы органдардың құрылымдық бөлімшелерінің қол жетімділігін ұйымдастыру;

14) Қазақстан Республикасы заңнамасының зейнетақы жинақтарының құпиялығын сақтауды қамтамасыз ету жөніндегі талаптарын ескере отырып, жеке және заңды тұлғаларға Орталықтың қызмет түрлері бойынша ақпараттық қызметтер ұсыну;

15) Қазақстан Республикасының заңдарында көзделген өзге де қызмет түрлері.

2. Мемлекеттік монополия субъектісі өндіретін және (немесе) өткізетін тауарларға (жұмыстарға, көрсетілетін қызметтерге) бағаларды Қазақстан Республикасының Үкіметі белгілейді.

21-бап. Орталықтан зейнетақы төлемдерін жүзеге асыру тәртібі

1. Орталықтан зейнетақы төлемдері ағымдағы ай үшін жүргізіледі.

2. Жұмыс істейтін зейнеткерлердің осы Заңның 15-бабы 5-тармағында және 64-бабында көзделген шектеулер мен жағдайларды ескере отырып, зейнетақыны толық мөлшерде алуға құқығы бар.

3. Зейнетақы төлемдері нотариат куәландырған сенімхат бойынша жүргізілуі мүмкін.

4. Орталықтан зейнетақы төлемдерін жүзеге асыру тәртібін Қазақстан Республикасының Үкіметі айқындайды.

22-бап. Өткен уақыт үшін зейнетақы төлемдерін алу

1. Есептелген, бірақ алушы талап етпеген зейнетақы төлемдерінің сомасы өткен уақыт үшін, бірақ оларды алуға өтініш беру алдындағы 3 жылдан аспайтын уақыт үшін төленеді.

2. Зейнетақы төлемдерін тағайындайтын немесе жүзеге асыратын органның кінәсінен уақытында алынбаған зейнетақы төлемдерінің сомасы өткен уақыт үшін мерзімі шектелмей төленеді.

23-бап. Зейнетақыдан ұстап қалу

1. Зейнетақы тағайындау кезіндегі қателіктер салдарынан артық төленген сомаларды зейнетақы төлемдерін алушының өтініші негізінде ұстап қалатын жағдайлардан, сондай-ақ сотталғандардың, бас бостандығынан айырылғандардың табысынан ұстап қалатын жағдайлардан басқа, зейнетақыдан ұстап қалу атқарушылық іс жүргізу тәртібімен жасалуы мүмкін.

2. Зейнетақыдан ұстап қалу төленуге тиісті сомадан жасалады.

3. Зейнетақыдан төленуге тиісті соманың 50 пайыздан астамын ұстап қалуға болмайды.

3-тарау. Зейнетақы жарналарын төлеу

24-бап. Міндетті зейнетақы жарналарын, міндетті кәсіптік зейнетақы жарналарын төлеу

1. Міндетті зейнетақы жарналарының, міндетті кәсіптік зейнетақы жарналарының салымшылары бірыңғай жинақтаушы зейнетақы қорына міндетті зейнетақы жарналарын, міндетті кәсіптік зейнетақы жарналарын осы Заңда белгіленген мөлшерлемелер бойынша төлеуге тиіс.

2. Осы Заңның 11-бабы 1-3-тармақтарына сәйкес зейнеткерлік жасқа жеткен адамдар бірыңғай жинақтаушы зейнетақы қорына міндетті зейнетақы жарналарын, міндетті кәсіптік зейнетақы жарналарын төлеуден босатылады.

3. Бірінші және екінші топтардағы мүгедектігі бар адамдар, егер мүгедектігі мерзімсіз болып белгіленсе, бірыңғай жинақтаушы зейнетақы қорына міндетті зейнетақы жарналарын, міндетті кәсіптік зейнетақы жарналарын төлеуден босатылады.

4. Бірыңғай жинақтаушы зейнетақы қорына міндетті зейнетақы жарналарын төлеуден:

1) 1998 жылғы 1 қаңтарға дейін зейнетақы төлемдері тағайындалған;

2) осы Заңның 65-бабы 1-тармағының 1) тармақшасына сәйкес Орталықтан зейнетақы төлемдері тағайындалған әскери қызметшілер, құқық қорғау органдарының арнаулы атақтар, сыныптық шендер берілген қызметкерлері, арнаулы атақтар, сыныптық шендер алу және нысанды киім киіп жүру құқықтары 2012 жылғы 1 қаңтардан бастап жойылған адамдар босатылады.

5. Міндетті зейнетақы жарналары, міндетті кәсіптік зейнетақы жарналарын Қазақстан Республикасының ұлттық валютасымен төленеді.

6. Ұстап қалынған (есебіне жазылған) міндетті зейнетақы жарналарын, міндетті кәсіптік зейнетақы жарналарын Орталыққа:

1) заңды тұлғалар мен дара кәсіпкерлер (шағын бизнес субъектілері мен шаруа немесе фермер қожалықтары үшін арнайы салық режимін қолданатындардан басқа), сондай-ақ жеке нотариустар, жеке сот орындаушылары, адвокаттар қызметкерлерге төленетін табыстардан – табыстарды төленген айдан кейінгі айдың 25-інен кешіктірмей ;

2) дара кәсіпкерлер (патент немесе оңайлатылған декларация негізінде шағын бизнес субъектілері үшін және шаруа немесе фермер қожалықтары үшін арнайы салық режимін қолданатындардан басқа), сондай-ақ жеке нотариустар, жеке сот орындаушылары мен адвокаттар өз пайдасына - есепті айдан кейінгі айдың 25-інен к е ш і к т і р м е й ;

3) арнайы салық режимін қолданатын шаруа немесе фермер қожалықтары – Қазақстан Республикасының салық заңнамасында көзделген тәртіппен және мерзімде;

4) оңайлатылған декларация негізінде арнайы салық режимін қолданатын шағын бизнес субъектілері – Қазақстан Республикасының салық заңнамасында көзделген м е р з і м д е ;

5) патент негізінде арнайы салық режимін қолданатын дара кәсіпкерлер – патент құнын төлеу үшін Қазақстан Республикасының салық заңнамасында көзделген м е р з і м д е ;

6) Орталық – әлеуметтік төлемдер жүзеге асырылатын айдан кейінгі айдың он бесінен к е ш і к т і р м е й а у д а р а д ы .

7. Міндетті зейнетақы жарналарының, міндетті кәсіптік зейнетақы жарналарының және осы Заңның 28-бабы 1-тармағына сәйкес есептелген өсімпұлдың толық және уақтылы төленуін бақылауды Қазақстан Республикасының заңдарына сәйкес салық о р г а н д а р ы ж ү з е г е а с ы р а д ы .

8. Міндетті зейнетақы жарналарын басқа адамдардың пайдасына төлеуге болмайды.

9. 2005 жылғы 1 қаңтардағы жағдай бойынша әлеуметтік жеке кодының және (немесе) салық төлеушінің тіркеу нөмірінің және (немесе) жинақтаушы зейнетақы қорларымен жасалған зейнетақы шарттарының болмауына байланысты, тұрған жері белгісіз бұрынғы қызметкерлердің табыстарынан ұстап қалған және аудармаған міндетті зейнетақы жарналарын агенттер 2005 жылғы 1 қаңтарға дейін есептелген өсімпұлмен қоса, Қазақстан Республикасының Үкіметі белгілеген тәртіппен 2014 жылғы 1 қаңтарға дейін бюджетке аударарды. Бұл ретте 2005 жылғы 1 қаңтардан кейін есебіне жазылған өсімпұл есептен шығаруға жатады.

Бюджетке аударылған міндетті зейнетақы жарналары мен өсімпұлдар сомаларын – бұрынғы қызметкерлер, ал олар қайтыс болған немесе қайтыс болды деп жарияланған

жағдайда мұрагерлері Қазақстан Республикасының азаматтық заңнамасына сәйкес
т а л а п е т е а л а д ы .

10. Заңды тұлға-резиденттің шешімі бойынша оның филиалдары, өкілдіктері агент ретінде қаралуы мүмкін.

25-бап. Міндетті зейнетақы жарналарының мөлшерлемесі

1. Бірыңғай жинақтаушы зейнетақы қорына төленуге тиісті міндетті зейнетақы жарналары Қазақстан Республикасының Үкіметі айқындайтын тәртіппен зейнетақы жарналарын есептеу үшін қабылданатын қызметкердің ай сайынғы табысының он пайызы мөлшерінде белгіленеді. Бұл ретте міндетті зейнетақы жарналарын есептеу үшін қабылданатын ай сайынғы табыс республикалық бюджет туралы заңда тиісті қаржы жылына белгіленген ең төменгі жалақының жетпіс бес еселенген мөлшерінен
а с п а у ғ а т и і с .

2. Қазақстан Республикасының судьялары үшін бірыңғай жинақтаушы зейнетақы қорына республикалық бюджет қаражаты есебінен судьяның ай сайынғы кірісінің он пайызы мөлшерінде міндетті зейнетақы жарналары қосымша белгіленеді.

Судья теріс себептер бойынша қызметінен босатылған кезде көрсетілген жарналар алып қойылады және республикалық бюджетке аударылады.

3. Адвокаттар, жеке сот орындаушылары, жеке нотариустар, сондай-ақ дара кәсіпкерлер үшін бірыңғай жинақтаушы зейнетақы қорына өз пайдасына төлеуге жататын, салық кезеңінің әрбір айы үшін есептелетін міндетті зейнетақы жарналары мәлімделетін табыстың он пайызы мөлшерінде, бірақ тиісті қаржы жылына арналған республикалық бюджет туралы заңда белгіленген ең төменгі жалақы мөлшерінің кемінде он пайызы және ең төменгі жалақының жетпіс бес еселенген мөлшерінің он пайызынан жоғары емес болып белгіленеді.

Арнаулы салық режимін қолданатын шаруа немесе фермер қожалықтары үшін шаруа немесе фермер қожалығының кәмелетке толған мүшесінің (қатысушысының) және басшысының пайдасына жинақтаушы зейнетақы қорларына төлеуге жататын, салық кезеңінің әрбір айы үшін есептелетін міндетті зейнетақы жарналары республикалық бюджет туралы заңда тиісті қаржы жылына белгіленген ең төменгі жалақы мөлшерінің он пайызынан кем емес және ең төменгі жалақының жетпіс бес еселенген мөлшерінің он пайызынан жоғары емес мөлшерде белгіленеді. Шаруа немесе фермер қожалығының кәмелетке толған мүшелерінің (қатысушыларының) пайдасына міндетті зейнетақы жарналары олар кәмелетке толған жылдан кейінгі күнтізбелік жылдан бастап есептелуге және төленуге тиіс.

Дара кәсіпкер, адвокат, жеке сот орындаушысы және жеке нотариус жинақтаушы зейнетақы қорларына өз пайдасына міндетті зейнетақы жарналарын есептеу үшін дербес айқындайтын табыс мәлімделетін табыс болып табылады.

26-бап. Міндетті кәсіптік зейнетақы жарналарының мөлшерлемесі

1. Міндетті кәсіптік зейнетақы жарналары кәсіптерінің тізбесін Қазақстан Республикасының Үкіметі айқындайтын қызметкердің пайдасына міндетті кәсіптік зейнетақы жарналарының салымшылары өз қаражаты есебінен жүзеге асырылады.

2. Бірыңғай жинақтаушы зейнетақы қорына төлеуге жататын міндетті кәсіптік зейнетақы жарналары Қазақстан Республикасының Үкіметі белгілеген тәртіппен зейнетақы жарналарын есептеу үшін алынатын қызметкердің ай сайынғы табысының бес пайызы мөлшерінде белгіленеді.

27. Ерікті зейнетақы жарналарының мөлшерлемесі

1. Ерікті зейнетақы жарналарын салымшы – жеке тұлғалар бірыңғай жинақтаушы зейнетақы қорына және (немесе) ерікті жинақтаушы зейнетақы қорына олармен ерікті зейнетақы жарналары есебінен зейнетақымен қамсыздандыру туралы шарт жасау кезінде өз пайдасына өз табысы есебінен енгізеді.

2. Ерікті зейнетақы жарналарының салымшысы ерікті зейнетақы жарналарын төлеу үшін бірыңғай жинақтаушы зейнетақы қорын және (немесе) ерікті жинақтаушы зейнетақы қорын таңдауға құқылы.

3. Алушының пайдасына ерікті зейнетақы жарналарының салымшылары жеке және заңды тұлғалар болуы мүмкін.

4. Ерікті зейнетақы жарналарының мөлшерлемесі, оларды төлеу тәртібі, сондай-ақ зейнетақы төлемдерін төлеу тәртібі ерікті зейнетақы жарналары есебінен зейнетақымен қамсыздандыру туралы шарт тараптарының келісімі бойынша белгіленеді.

28-бап. Міндетті зейнетақы жарналарының, міндетті кәсіптік зейнетақы жарналарының уақтылы ұсталмағаны және аударылмағаны үшін жауапкершілік

1. Агент уақтылы ұстамаған (есептемеген) және (немесе) аудармаған міндетті зейнетақы жарналарының, міндетті кәсіптік зейнетақы жарналарының сомаларын салымшы табысты нақты төлеген және алған жағдайда салық органдары өндіріп алады немесе оларды агенттер әрбір мерзімі өткен күнге (Орталыққа төлейтін күнді қоса алғанда) уәкілетті орган белгілеген қайта қаржыландырудың ресми мөлшерлемесінің 2,5 еселенген мөлшерінде есептелген өсімпұлмен бірге міндетті зейнетақы жарналары, міндетті кәсіптік зейнетақы жарналары салымшыларының пайдасына аударуға тиіс.

2. Міндетті зейнетақы жарналары, міндетті кәсіптік зейнетақы жарналары толық және (немесе) уақтылы аударылмаған жағдайда салық органдары міндетті зейнетақы жарналары бойынша жинақталып қалған берешек шегіндегі ақшаны агенттердің банктегі шоттарынан өндіріп алуға құқылы.

Міндетті зейнетақы жарналары, міндетті кәсіптік зейнетақы жарналары бойынша берешекті өндіріп алу Қазақстан Республикасының Үкіметі белгілеген тәртіппен агентке жіберілетін хабарлама негізінде жүргізіледі.

Егер міндетті зейнетақы жарналары, міндетті кәсіптік зейнетақы жарналары бойынша берешек республикалық бюджет туралы заңда тиісті қаржы жылына белгіленген бір айлық есептік көрсеткіш мөлшеріндегі сомадан аспайтын болса, мұндай

х а б а р л а м а

ж і б е р і л м е й д і .

3. Агент хабарлама алған күннен бастап бес жұмыс күні ішінде салық органына міндетті зейнетақы жарналары, міндетті кәсіптік зейнетақы жарналары бойынша берешек пайдасына өндіріліп алынатын бірыңғай жинақтаушы зейнетақы қоры салымшыларының тізімдерін табыс етуге міндетті.

Агенттердің банк шоттарынан міндетті зейнетақы жарналары, міндетті кәсіптік зейнетақы жарналары бойынша берешекті өндіріп алу салық органының инкассалық өкімі негізінде жүргізіледі.

Клиентке қойылатын талаптардың бәрін қанағаттандыру үшін банк шотында (шоттарында) ақша болмаған немесе жеткіліксіз болған жағдайда банк клиенттің ақшасын алып қоюды Қазақстан Республикасының Азаматтық кодексінде белгіленген кезектілік тәртібімен жүргізеді.

Агенттің банк шотында ұлттық валютада ақша болмаған жағдайда, міндетті зейнетақы жарналары, міндетті кәсіптік зейнетақы жарналары бойынша берешекті өндіріп алу салық органдары теңгелей шығарған инкассалық өкімдері негізінде агенттің шетел валютасындағы банк шоттарынан жүргізіледі.

4. Салық органдарының өкімі бойынша банктер және банк операцияларының жекелеген түрлерін жүзеге асыратын ұйымдар агенттердің банк шоттарындағы барлық шығыс операцияларын тоқтата тұруға және міндетті зейнетақы жарналарын, міндетті кәсіптік зейнетақы жарналарын, әлеуметтік аударымдар мен салық берешегін аударуға қатысты нұсқауларды Қазақстан Республикасының заңнамасында белгіленген тәртіппен орындауға міндетті.

Агенттің банк шоттары бойынша шығыс операцияларын тоқтата тұру мынадай жағдайларда жүргізіледі:

1) агент бірыңғай жинақтаушы зейнетақы қоры салымшыларының тізімдерін бермеген және міндетті зейнетақы жарналары, міндетті кәсіптік зейнетақы жарналары бойынша берешектің болған жағдайда – Заңның осы бабының 2-тармағында көзделген хабарламаны табыстаған күннен бастап бес жұмыс күні өткен соң. Бұл ретте агенттің банк шоттары бойынша шығыс операцияларын тоқтата тұру агенттің банк шоттары бойынша шығыс операцияларын тоқтата тұру туралы салық органының өкімінде көрсетілген міндетті зейнетақы жарналары, міндетті кәсіптік зейнетақы жарналары бойынша берешек сомалары шегінде жүргізіледі.

2) міндеті зейнетақы жарналары, міндетті кәсіптік зейнетақы жарналары бойынша берешек өтелмеген жағдайда – Заңның осы бабының 2-тармағында көзделген хабарлама табысталған күннен бастап он бес жұмыс күні ішінде. Бұл ретте агенттің банк шоттары бойынша барлық шығыс операцияларына тоқтата тұру жүргізіледі.

Салық органының банк шоттары бойынша шығыс операцияларын тоқтата тұру туралы өкімін банк шоты (шоттары) бойынша шығыс операцияларын тоқтата тұрудың себептері жойылған күннен кейінгі бір жұмыс күнінен кешіктірмей шығыс

операцияларын тоқтата тұру туралы өкім шығарған салық органы жояды.

5. Агенттің банк шоты болмаған немесе агенттің банк шоттарында ақша жеткіліксіз болған жағдайда, салық органы Қазақстан Республикасының Үкіметі белгілеген тәртіппен касса бойынша шығыс операцияларын тоқтата тұрады.

6. Банктер және банк операцияларының жекелеген түрлерін жүзеге асыратын ұйымдар міндетті зейнетақы жарналарының, міндетті кәсіптік зейнетақы жарналарының сомаларын осы сомаларды агенттердің банк шоттарынан есептен шығаратын күні Орталық арқылы аударуға міндетті.

7. Салық қызметі органдары жыл сайын бұқаралық ақпарат құралдарында салық төлеуші агенттің жеке сәйкестендіру нөмірін/бизнес-сәйкестендіру нөмірін, басшысының тегін, атын, әкесінің атын және міндетті зейнетақы жарналары, міндетті кәсіптік зейнетақы жарналары бойынша берешек сомасын көрсете отырып, міндетті зейнетақы жарналары бойынша берешегі туындаған күннен бастап алты айдан астам мерзімде өтелмеген берешегі бар агенттердің тізімдерін жариялайды.

29-бап. Аударылған міндетті зейнетақы жарналары, міндетті кәсіптік зейнетақы жарналары туралы мәліметтер беру

1. Агенттер тоқсан сайын, егер Қазақстан Республикасының заңнамасында өзгеше белгіленбесе, төлеуші міндетті әлеуметтік сақтандыру жүйесіне қатысушылар үшін есепке жазылған әлеуметтік аударымдар жөніндегі мәліметтерді көрсететін жеке табыс салығы мен әлеуметтік салық бойынша декларацияны Қазақстан Республикасының салық заңнамасында белгіленген мерзімде тапсырады.

Декларацияның нысанын және оны жасау тәртібін Қазақстан Республикасының
Ү к і м е т і б е л г і л е й д і .

2. Міндетті зейнетақы жарналарының, міндетті кәсіптік зейнетақы жарналарының есептелген, ұстап қалынған (есептелген) және аударылған сомалары бойынша есеп айырысу салық органдарына осы Заңның 24-бабының 2, 3 және 4-тармақтарына сәйкес міндетті зейнетақы жарналарын төлеуден босатылған адамдар бойынша берілмейді.

3. Агенттер Қазақстан Республикасының заңнамасында белгіленген тәртіпке сәйкес әрбір қызметкер бойынша есептелген, ұсталған (есептелген) және аударылған міндетті зейнетақы жарналарының, міндетті кәсіптік зейнетақы жарналарының бастапқы есебін
ж ү р г і з у г е м і н д е т т і .

4. Агент есептелген, ұсталған (есептелген) және аударылған міндетті зейнетақы жарналары, міндетті кәсіптік зейнетақы жарналары туралы мәліметтерді салымшыларға ай сайын, есепті айдан кейінгі айдың он бесінен кешіктірмей табыс етіп отыруға міндетті.

4-тарау. Бірыңғай жинақтаушы зейнетақы қорынан және (немесе) ерікті жинақтаушы зейнетақы қорынан зейнетақы төлемдері

30-бап. Зейнетақы жинақтарын төлеуді ұйымдастыру

1. Бірыңғай жинақтаушы зейнетақы қорынан және (немесе) ерікті жинақтаушы зейнетақы қорынан зейнетақы төлемдері жеке зейнетақы шоттарында зейнетақы жинақтары бар алушыларға жүргізіледі.

2. Осы Заңның 11-бабы 1-3-тармақтарында, 24-бабының 4-тармағында аталған адамдардың, сондай-ақ егер мүгедектігі мерзімсіз болып белгіленсе, бірінші және екінші топтағы мүгедектердің өз таңдауы бойынша зейнетақы жинақтарын бірыңғай жинақтаушы зейнетақы қорынан белгіленген кесте бойынша зейнетақы төлемдері түрінде және (немесе) сақтандыру ұйымынан зейнетақы аннуитетінің шартына сәйкес зейнетақы жинақтары есебінен сақтандыру төлемдері түрінде алуға құқығы бар.

Егер осы тармақтың бірінші бөлігінде көрсетілген адамдардың зейнетақы жинақтарының сомасы сақтандыру ұйымымен жасалған зейнетақы аннуитеті шартының сомасынан артық болған жағдайда, осы айырма салымшыға (алушыға) белгіленген кесте бойынша бірыңғай жинақтаушы зейнетақы қорынан зейнетақы төлемдері түрінде төленеді.

3. Алушыға Орталықтан тағайындалған ай сайынғы зейнетақы төлемдерінің және бірыңғай жинақтаушы зейнетақы қорынан, ерікті жинақтаушы зейнетақы қорынан зейнетақы төлемдерінің сомасы ең төменгі зейнетақы мөлшерінен кем болмауы керек.

4. Бірыңғай жинақтаушы зейнетақы қоры және (немесе) ерікті жинақтаушы зейнетақы қоры деректемелері зейнетақы төлемдерін тағайындау туралы алушының өтінішінде көрсетілетін алушының банктік шотына зейнетақы төлемдерін аударады.

Міндетті зейнетақы жарналары, міндетті кәсіптік зейнетақы жарналары есебінен зейнетақы жинақтарын айырбастау сомаларын қоспағанда, оларды аударуға, есептеуге және төлеуге байланысты банктік қызметтерге ақы төлеу салымшының (алушының) зейнетақы жинақтарының есебінен жүзеге асырылмайды.

31-бап. Міндетті зейнетақы жарналары есебінен зейнетақы төлемдері

1. Бірыңғай жинақтаушы зейнетақы қорында зейнетақы жинақтары бар адамдардың :

1) осы Заңның 11-бабы 1-3-тармақтарында көзделген жағдайлар басталғанда;
2) ерлер – елу бес жасқа және әйелдер елу жасқа толғанда, осы Заңның 59-бабы 2-тармағына сәйкес республикалық бюджет туралы заңда белгіленген ең төменгі зейнетақы мөлшерінен кем емес төлемді қамтамасыз ету үшін зейнетақы жинақтары ж е т к і л і к т і б о л ғ а н д а ;

3) егер мүгедектігі мерзімсіз белгіленсе, бірінші және екінші топтағы мүгедектердің ;

4) осы Заңның 65-бабының 1-тармағында аталғандардың;

5) Қазақстан Республикасынан шегінен тыс жерлерге тұрақты тұруға кететін немесе кеткен, кету ниетін немесе кету фактісін растайтын Қазақстан Республикасының заңнамасында белгіленген құжаттарды табыс еткен шетелдіктер мен азаматтығы жоқ

адамдардың бірыңғай жинақтаушы зейнетақы қорынан міндетті зейнетақы жарналары есебінен зейнетақы төлемдеріне құқығы бар.

2. Бірыңғай жинақтаушы зейнетақы қорында міндетті зейнетақы жарналары есебінен зейнетақы жинақтары бар адам қайтыс болған жағдайда олар Қазақстан Республикасының заңнамасында белгіленген тәртіппен мұраға қалдырылады.

32-бап. Міндетті кәсіптік зейнетақы жарналары есебінен зейнетақы төлемдері

1. Міндетті кәсіптік зейнетақы жарналары есебінен бірыңғай жинақтаушы зейнетақы қорынан төленетін зейнетақы төлемдеріне бірыңғай жинақтаушы зейнетақы қорында және (немесе) ерікті жинақтаушы зейнетақы қорында зейнетақы жинақтары б а р м ы н а а д а м д а р д ы ң :

1) Қазақстан Республикасының Үкіметі айқындаған кәсіптердің тізбесіне кіретін кәсіп бойынша кемінде бес жыл жұмыс өтілі болған кезде елу жасқа толған;

2) Қазақстан Республикасынан тыс жерлерге тұрақты тұруға кететін немесе кеткен және кету ниетін немесе кету фактісін растайтын Қазақстан Республикасының заңнамасында белгіленген құжаттарды табыс еткен адамдардың құқығы пайда болады.

2. Ерікті кәсіптік зейнетақы жарналары есебінен бірыңғай жинақтаушы зейнетақы қорында зейнетақы жинақтары бар адам қайтыс болған жағдайда олар Қазақстан Республикасының заңнамасында белгіленген тәртіппен мұраға қалдырылады.

33-бап. Ерікті зейнетақы жарналары есебінен зейнетақы төлемдері

1. Ерікті зейнетақы жарналары есебінен бірыңғай жинақтаушы зейнетақы қорынан және (немесе) ерікті жинақтаушы зейнетақы қорынан зейнетақы төлемдеріне бірыңғай жинақтаушы зейнетақы қорында және (немесе) ерікті жинақтаушы зейнетақы қорында з е й н е т а қ ы ж и н а қ т а р ы б а р :

1) е л у ж а с қ а т о л ғ а н ;

2) м ү г е д е к б о л ы п т а б ы л а т ы н ;

3) Қазақстан Республикасынан тыс жерлерге тұрақты тұруға кететін немесе кеткен және кету ниетін немесе кету фактісін растайтын Қазақстан Республикасының заңнамасында белгіленген құжаттарды табыс еткен адамдардың құқығы пайда болады.

2. Ерікті зейнетақы жарналары есебінен бірыңғай жинақтаушы зейнетақы қорында және (немесе) ерікті жинақтаушы зейнетақы қорында зейнетақы жинақтары бар адам қайтыс болған жағдайда олар Қазақстан Республикасының заңнамасында белгіленген тәртіппен мұраға қалдырылады.

5-тарау. Бірыңғай жинақтаушы зейнетақы қорының құқықтық жағдайы

34-бап. Бірыңғай жинақтаушы зейнетақы қорының қызметін ұйымдастыру

1. Бірыңғай жинақтаушы зейнетақы қоры міндетті зейнетақы жарналарын, міндетті кәсіптік зейнетақы жарналарын, ерікті зейнетақы жарналарын мен зейнетақы жинақтары төлемдерін т а р т у д ы ж ү з е г е а с ы р а д ы .

Өзге адамдарға міндетті зейнетақы жарналары, міндетті кәсіптік зейнетақы жарналары есебінен зейнетақымен қамсыздандыру туралы шарт жасауға тыйым салынады.

2. Бірыңғай жинақтаушы зейнетақы қоры акционерлік қоғам нысанында құрылады, коммерциялық емес ұйым болып табылады.

3. Бірыңғай жинақтаушы зейнетақы қорының атауы «бірыңғай жинақтаушы зейнетақы қоры» деген сөздерді қамтуға тиіс.

Бірыңғай жинақтаушы зейнетақы қорының атауын «БЖЗҚ» деген аббревиатураны пайдаланып қысқартуға жол беріледі.

4. Бірыңғай жинақтаушы зейнетақы қорын қоспағанда, заңды тұлғаларға өздерінің атауларында «бірыңғай жинақтаушы зейнетақы қоры» деген сөздерді қай тілде болмасын толық және қысқартылған түрінде қолдануға тыйым салынады.

5. Бірыңғай жинақтаушы зейнетақы қорының жалғыз акционері Қазақстан Республикасының Үкіметі болып табылады.

6. Қазақстан Республикасының Үкіметіне тиесілі бірыңғай жинақтаушы зейнетақы қорының акцияларын сенімгерлік басқаруды Қазақстан Республикасы Ұлттық Банкі жүзеге асырады.

7. Бірыңғай жинақтаушы зейнетақы қорының органдары, олардың функциялары мен өкілеттіктері, олардың шешімдерді қалыптастыру және қабылдау тәртібі осы Заңда, Қазақстан Республикасының Үкіметінде, бірыңғай жинақтаушы зейнетақы қорының жарғысы мен ішкі құжаттарында айқындалады.

Бірыңғай жинақтаушы зейнетақы қорының директорлар кеңесінің құрамына уәкілетті органның өкілі дауыс беру құқығымен тұрақты негізде кіреді.

8. Бірыңғай жинақтаушы зейнетақы қорының:

1) ерікті зейнетақы жарналарын тартуға;

2) өз қызметі үшін комиссиялық сыйақы алуға;

3) зейнетақымен қамсыздандыруға байланысты мәселелер жөнінде Қазақстан Республикасының заңнамасында көзделген тәртіппен салымшының (алушының) жазбаша өтініші бойынша сотта оның мүддесін білдіруге;

4) өз мұқтажы үшін сатып алынған мүлікті жалға беруге;

5) Қазақстан Республикасының аумағында филиалдары мен өкілдіктерін ашуға;

6) бірыңғай жинақтаушы зейнетақы қорының зейнетақы қағидасына сәйкес өзге де құқықтарды жүзеге асыруға құқығы бар.

9. Бірыңғай жинақтаушы зейнетақы қоры:

1) міндетті зейнетақы жарналарын, міндетті кәсіптік зейнетақы жарналарын тартуға

;

2) Қазақстан Республикасының Үкіметі бекіткен тәртіппен алушыларға зейнетақы төлемдерін жүзеге асыруға;

3) зейнетақы жинақтарын және төлемдерін жеке есепке алуды жүзеге асыруға;

4) салымшыға және алушыға жылына кемінде бір рет, сондай-ақ оның сұрауы бойынша кез келген сұралатын күнгі оның зейнетақы жинақтарының жай-күйі туралы ақы алмай ақпарат беруге және осы Заңның 57-бабында көзделген ережелерді ескере отырып, оның зейнетақы жинақтары туралы ақпаратқа қол жеткізуінің электронды және өзге де тәсілдерін қамтамасыз етуге міндетті.

Бірыңғай жинақтаушы зейнетақы қорының зейнетақы жинақтарының жай-күйі туралы ақпаратты беру тәсілі зейнетақы қағидасында айқындалады.

Ағымдағы жылдың 1 қаңтарындағы жағдай бойынша жеке зейнетақы шотында ақша болмаған немесе салымшы (алушы) бірыңғай жинақтаушы зейнетақы қорының зейнетақы қағидасына сәйкес тұрғылықты жерінің өзгергені туралы бірыңғай жинақтаушы зейнетақы қорына хабарламаған жағдайларда жинақтаушы зейнетақы қоры салымшыға (алушыға) өткен жылғы зейнетақы жинақтарының жай-күйі туралы ақпарат жібермейді.

5) уәкілетті органның нормативтік құқықтық актісінде белгіленген тәртіппен және мерзімде зейнетақы активтері есебінен бірыңғай жинақтаушы зейнетақы қорының инвестициялық портфелінің құрылымы туралы мәліметтерді бұқаралық ақпарат құралдарында, оның ішінде өзінің интернет-ресурсында жариялауға;

6) салымшыларға (алушыларға) жинақтаушы зейнетақы жүйесінің жұмыс істеуі және зейнетақы активтерін инвестициялық басқару мәселелері жөнінде өтеусіз консультациялық қызмет көрсетуге;

7) алушының зейнетақы жинақтарының жай-күйі туралы ақпараттың құпиялылығын қамтамасыз етуге;

8) Қазақстан Республикасының заңдарына сәйкес Қазақстан Республикасының зейнетақы заңнамасы мен бірыңғай жинақтаушы зейнетақы қорының зейнетақы қағидасын бұзғаны үшін жауапты болуға;

9) салымшының (алушының) зейнетақы жинақтарын сақтандыру ұйымына осы Заңда және Қазақстан Республикасының өзге де нормативтік құқықтық актілерінде белгіленген тәртіппен аударуға;

10) Қазақстан Республикасы Ұлттық Банкімен зейнетақы активтерін сенімгерлік басқару туралы шарт жасасуға;

11) салымшының (алушының) зейнетақы жинақтарын ерікті зейнетақы жарналары есебінен ерікті жинақтаушы зейнетақы қорына осы Заңда және Қазақстан Республикасының өзге де нормативтік құқықтық актілерінде көзделген тәртіппен аударуға;

12) бұқаралық ақпарат құралдарында және өзінің интернет-ресурсында және қаржылық есептілік пен аудиторлық есепті уәкілетті орган және Қазақстан Республикасының бухгалтерлік есеп және қаржылық есептілік туралы заңнамасында белгілеген тәртіппен және мерзімде өзге де есептілік пен өз қызметі туралы ақпаратты жариялауға міндетті. Бұл ретте, бірыңғай жинақтаушы зейнетақы қорына жарналар

бойынша табысқа кепілдік немесе уәде қамтылған ақпаратты, сондай-ақ Қазақстан Республикасының заңнамасында жариялауға тыйым салынған өзге де мәліметтерді жариялауға жол берілмейді;

13) өзінің барлық салымшыларына (алушыларына) тең жағдайларды қамтамасыз етуге;

14) Қазақстан Республикасының Үкіметі белгілеген тәртіппен салымшылардың (алушылардың) жеке зейнетақы шоттары туралы Орталықпен ақпарат алмасуды жүзеге асыруға;

15) өз қызметінде сертификатталған жабдық пен бағдарламалық қамсыздандыруды пайдалануға;

16) ақпарат сақтауға арналған резервтік орталығы болуға;

17) бірыңғай жинақтаушы зейнетақы қоры өз қызметінде пайдаланатын ақпараттық, коммуникациялық жүйелер мен технологияларды қосқанда, жыл сайын бағдарламалық-техникалық қамсыздандыру аудитін жүргізуге;

18) ішкі аудит қызметі болуға міндетті.

10. Бірыңғай жинақтаушы зейнетақы қоры салымшыларының құқықтары мен мүдделерін қорғау мақсатында:

1) осы Заңда көзделген қызмет түрлерін қоспағанда, өзге кәсіпкерлік қызметпен айналысуға;

2) зейнетақы активтерін Қазақстан Республикасының заңнамасында көзделмеген мақсаттарға пайдалануға;

3) бірыңғай жинақтаушы зейнетақы қорының қызметкерлеріне республикалық бюджет туралы заңда тиісті қаржы жылына белгіленген айлық есептік көрсеткіштің жүз еселенген мөлшерінен аспайтын сомада көрсетілетін қаржы көмегін қоспағанда, бірыңғай жинақтаушы зейнетақы қорының меншікті активтері есебінен өтеусіз негізде қаржы көмегін көрсетуге;

4) зейнетақы және (немесе) меншікті активтерді кепілге беруге;

5) акциялардан басқа, бағалы қағаздарды шығаруға;

6) қарыз қаражатын тартуға;

7) қарыздарды кез келген тәсілмен беруге;

8) кез келген түрдегі кепілдемелер мен кепілдіктерді беруге;

9) бірыңғай жинақтаушы зейнетақы қорымен еңбек шартын жасаспаған тұлғаларды осы баптың 2-тармағының 5) тармақшасында көрсетілген міндеттерді орындау үшін тартуға;

10) уәкілетті органның нормативтік құқықтық актісінде белгіленген жағдайларды қоспағанда, заңды тұлғалар құруға және оның қызметіне қатысуға тыйым салынады.

35-бап. Бірыңғай жинақтаушы зейнетақы қорының зейнетақы активтерін басқару тәртібі. Бірыңғай жинақтаушы зейнетақы қорының инвестициялық декларациясы

1. Бірыңғай жинақтаушы зейнетақы қорының зейнетақы активтерін сенімгерлік басқаруды Қазақстан Республикасы Ұлттық Банкі мен бірыңғай жинақтаушы зейнетақы қоры арасында жасалатын сенімгерлік басқару туралы шарттың негізінде Қазақстан Республикасы Ұлттық Банкі жүзеге асырады.

2. Қазақстан Республикасы Ұлттық Банкі басқа адамға оған сеніп тапсырылған зейнетақы активтерін активтерді инвестициялық басқаруға арналған шартқа және осы Заңға сәйкес басқаруға қажетті іс-қимылдарды жасауды тапсыруға құқылы. Бұл ретте сенімгерлікпен басқарушы өзі тандап алған сенім білдірілген адамның іс-әрекеті үшін де өзінің іс-әрекетіндей жауап береді.

3. Бірыңғай жинақтаушы зейнетақы қорының инвестициялық декларациясын, сондай-ақ оған өзгерістер мен толықтыруларды Қазақстан Республикасы Ұлттық Банкінің басқармасы бекітеді.

36-бап. Бірыңғай жинақтаушы зейнетақы қорының зейнетақы активтерін басқару жөніндегі кеңес

1. Бірыңғай жинақтаушы зейнетақы қорының зейнетақы активтерін басқару жөніндегі кеңес Қазақстан Республикасы Президентінің жанындағы консультативтік-кеңесші орган болып табылады.

Бірыңғай жинақтаушы зейнетақы қорының зейнетақы активтерін басқару жөніндегі кеңесін құру туралы шешімді Қазақстан Республикасының Президенті қабылдайды.

2. Бірыңғай жинақтаушы зейнетақы қорының зейнетақы активтерін басқару жөніндегі кеңестің функциялары:

1) бірыңғай жинақтаушы зейнетақы қорының зейнетақы активтерін басқарудың тиімділігін арттыру жөніндегі ұсыныстарды қарау және әзірлеу;

2) бірыңғай жинақтаушы зейнетақы қорының зейнетақы активтерін орналастыру үшін рұқсат етілген құралдардың тізбесі бойынша ұсыныстар әзірлеу және осы тізбені мақұлдау болып табылады.

3. Бірыңғай жинақтаушы зейнетақы қорының зейнетақы активтерін басқару жөніндегі кеңестің дербес құрамы мен ол туралы ережені Қазақстан Республикасының Президенті бекітеді.

4. Зейнетақы активтерін басқару жөніндегі кеңестің отырыстары Бірыңғай жинақтаушы зейнетақы қорының зейнетақы активтерін басқару жөніндегі кеңесі туралы ережеде белгіленген мерзімдерде өткізіледі.

5. Бірыңғай жинақтаушы зейнетақы қорының зейнетақы активтерін басқару жөніндегі кеңес Бірыңғай жинақтаушы зейнетақы қорының зейнетақы активтерін басқару жөніндегі кеңес мүшелерінің кемінде үштен екісі қатысқан кезде шешім қабылдауға құқылы.

Бірыңғай жинақтаушы зейнетақы қорының зейнетақы активтерін басқару жөніндегі кеңес шешімі Бірыңғай жинақтаушы зейнетақы қорының зейнетақы активтерін басқару жөніндегі кеңес мүшелерінің жай көпшілік даусымен қабылданады.

37-бап. Бірыңғай жинақтаушы зейнетақы қорының зейнетақы қағидасы

1. Бірыңғай жинақтаушы зейнетақы қоры міндетті зейнетақы жарналары, міндетті кәсіптік зейнетақы жарналары есебінен зейнетақымен қамсыздандыру туралы шарт болып табылатын зейнетақы қағидаларын әзірлейді және бірыңғай жинақтаушы зейнетақы қорының және зейнетақы жинақтары салымшыларының (алушыларының) құқықтарын, міндеттері мен жауапкершілігін, сондай-ақ бірыңғай жинақтаушы зейнетақы қоры, салымшылар мен алушылар арасындағы құқықтық қатынастардың өзге де ерекшеліктерін белгілейді. Міндетті зейнетақы жарналары, міндетті кәсіптік зейнетақы жарналары есебінен зейнетақымен қамсыздандыру туралы шарт қосылу ш а р т ы б о л ы п т а н ы л а д ы .

Бірыңғай жинақтаушы зейнетақы қорының зейнетақы қағидасын, сондай-ақ оларға өзгерістер мен толықтыруларды Қазақстан Республикасының Үкіметі бекітеді.

2. Салымшының бірыңғай жинақтаушы зейнетақы қорында дербес зейнетақы шотын ашуы бірыңғай жинақтаушы зейнетақы қорының зейнетақы қағидаларында көзделген нысан бойынша жасалған өтініш негізінде жүзеге асырылады.

3. Салымшының дербес зейнетақы шотын ашуы туралы өтініштің негізінде бірыңғай жинақтаушы зейнетақы қоры міндетті зейнетақы жарналары, міндетті кәсіптік зейнетақы жарналары есебінен зейнетақымен қамсыздандыру туралы шарт туралы мәліметтерді міндетті зейнетақы жарналары, міндетті кәсіптік зейнетақы жарналары есебінен зейнетақымен қамсыздандыру туралы шарт жасасқан жеке тұлғалардың бірыңғай тізіміне енгізу үшін Орталыққа электронды хабарлама жібереді.

Салымшы бірыңғай жинақтаушы зейнетақы қоры Орталықтың міндетті зейнетақы жарналары, міндетті кәсіптік зейнетақы жарналары есебінен зейнетақымен қамсыздандыру туралы шарт туралы мәліметтерді міндетті зейнетақы жарналары, міндетті кәсіптік зейнетақы жарналары есебінен зейнетақымен қамсыздандыру туралы шарт жасасқан жеке тұлғалардың бірыңғай тізіміне енгізу туралы электронды хабарламасын алған күнінен бастап міндетті зейнетақы жарналары, міндетті кәсіптік зейнетақы жарналары есебінен зейнетақымен қамсыздандыру туралы шартқа қосылған болып есептеледі.

38-бап. Бірыңғай жинақтаушы зейнетақы қорының зейнетақы активтерін сақтау және есепке алу

1. Бірыңғай жинақтаушы зейнетақы қорының зейнетақы активтері Қазақстан Республикасы Ұлттық Банкі және бірыңғай жинақтаушы зейнетақы қоры арасында жасалатын кастодианды шартқа сәйкес тек Қазақстан Республикасы Ұлттық Банкіндегі шоттарында сақталады және есепке алынады.

2. Қазақстан Республикасы Ұлттық Банкі бірыңғай жинақтаушы зейнетақы қорының зейнетақы активтерін есепке алу және сақтау мақсатында уәкілетті орган айқындайтын шетелдік кастодиандардан шот ашуға құқылы.

3. Қазақстан Республикасы Ұлттық Банкі бірыңғай жинақтаушы зейнетақы

қорының зейнетақы активтерінің нысаналы орналастырылуын бақылауды уәкілетті органның нормативтік құқықтық актісінде белгіленген тәртіппен жүзеге асырады.

4. Қазақстан Республикасы Ұлттық Банкі зейнетақы активтерін шоғырландыру, оларды орналастыру, инвестициялық табыс алу жөніндегі барлық операцияларды уәкілетті органның нормативтік құқықтық актісінде белгіленген тәртіппен есепке алуды жүргізеді және ай сайын бірыңғай жинақтаушы зейнетақы қорына оның шоттарының жай-күйі туралы хабарлайды.

39-бап. Бірыңғай жинақтаушы зейнетақы қоры салымшыларының (алушыларының) және агенттердің құқықтары мен міндеттері

1. Міндетті зейнетақы жарналарының, міндетті кәсіптік зейнетақы жарналарының салымшылары және бірыңғай жинақтаушы зейнетақы қорынан зейнетақы төлемдерін алушылар :

- 1) өзінің зейнетақы жинақтарының жай-күйі туралы ақпарат алуға;
- 2) бірыңғай жинақтаушы зейнетақы қорының іс-қимылына сот тәртібімен шағымдануға ;
- 3) бірыңғай жинақтаушы зейнетақы қорынан төлемді жүзеге асыру кезінде Қазақстан Республикасының заңнамасында белгіленген тәртіппен зейнетақы төлемдерін алуға ;
- 4) өзінің зейнетақы жинақтарын Қазақстан Республикасының заңнамасына сәйкес мұраға қалдыруға ;
- 5) Қазақстан Республикасының шегінен тыс жерге тұрақты тұруға кетер кезінде зейнетақы жинақтарын Қазақстан Республикасының заңнамасына сәйкес алуға;
- 6) өзінің зейнетақы жинақтарының есебінен сақтандыру ұйымымен зейнетақы аннуитеті шартын жасауға ;
- 7) бірыңғай жинақтаушы зейнетақы қорымен немесе ерікті жинақтаушы зейнетақы қорымен ерікті зейнетақы жарналары есебінен зейнетақымен қамсыздандыру туралы шарт жасауға ;
- 8) Қазақстан Республикасының заңнамасына сәйкес өзге де құқықтарды жүзеге асыруға құқығы бар .

2. Агенттер Орталықтан қызметкерде жеке зейнетақы шотының болуы туралы растаманы Қазақстан Республикасының Үкіметі белгілеген тәртіппен алуға құқығы бар .

3. Міндетті зейнетақы жарналары немесе міндетті кәсіптік зейнетақы жарналары есебінен зейнетақымен қамсыздандыру туралы шартқа қосылу үшін жеке тұлға бірыңғай жинақтаушы зейнетақы қорына міндетті зейнетақы жарналары немесе міндетті кәсіптік зейнетақы жарналары есебінен жеке зейнетақы шотын ашу туралы өтініш беруге міндетті .

4. Міндетті зейнетақы жарналарының, міндетті кәсіптік зейнетақы жарналарының салымшылары және бірыңғай жинақтаушы зейнетақы қорынан зейнетақы төлемдерін

а л у ш ы л а р :

1) Қазақстан Республикасының Үкіметі белгілеген тәртіппен бірыңғай жинақтаушы зейнетақы қорының міндеттемелерін орындауға әсер ететін барлық өзгерістер туралы осындай өзгерістер болған күннен бастап күнтізбелік он күн ішінде бірыңғай жинақтаушы зейнетақы қорына хабарлауға;

2) осы Заңда көзделген жағдайларда зейнетақы аннуитеті шартын жасауға;

3) Қазақстан Республикасының зейнетақымен қамсыздандыру туралы заңнамасына сәйкес өзге де міндеттемелерді орындауға міндетті.

5. Агенттер және (немесе) міндетті кәсіптік зейнетақы жарналарының салымшылары бірыңғай жинақтаушы зейнетақы қорына Қазақстан Республикасының Үкіметі белгілеген мерзімдерде және тәртіппен міндетті зейнетақы жарналарын, міндетті кәсіптік зейнетақы жарналарын уақтылы есептеуге, ұстап қалуға (есепке енгізуге) және төлеуге міндетті.

40-бап. Салымшының (алушының) бірыңғай жинақтаушы зейнетақы қорымен зейнетақы шарты

Ерікті зейнетақы жарналары есебінен шарт бірыңғай жинақтаушы зейнетақы қоры және салымшының (алушының) арасында ерікті зейнетақы жарналары есебінен зейнетақымен қамсыздандыру туралы үлгілік шартқа сәйкес жазбаша нысанда ж а с а л а д ы .

Ерікті зейнетақы жарналары есебінен зейнетақымен қамсыздандыру туралы шарт жасаудың тәртібі мен үлгілік нысаны уәкілетті органның нормативтік құқықтық актісінде белгіленеді.

6-тарау. Ерікті жинақтаушы зейнетақы қорларының құқықтық жағдайы

41-бап. Ерікті жинақтаушы зейнетақы қорларының қызметін ұйымдастыру

1. Ерікті жинақтаушы зейнетақы қоры акционерлік қоғам нысанында құрылады.

Ерікті жинақтаушы зейнетақы қоры қызметін уәкілетті орган берген ерікті зейнетақы жарналарын тарту құқығымен инвестициялық портфельді басқаруға лицензия негізінде жүзеге асырады және уәкілетті органның нормативтік құқықтық актісінде және ерікті зейнетақы жарналары есебінен зейнетақымен қамсыздандыру туралы шартта белгіленген тәртіппен және жағдайларда ерікті зейнетақы жарналарын т а р т а д ы .

2. Қазақстан Республикасының резиденттері – жеке тұлғалар, заңды тұлғалар ерікті жинақтаушы зейнетақы қорының құрылтайшылары және (немесе) акционерлері бола а л а д ы .

Ерікті жинақтаушы зейнетақы қоры басқа ерікті жинақтаушы зейнетақы қорының құрылтайшысы немесе акционері бола алмайды.

3. Ерікті жинақтаушы зейнетақы қорының атауы «ерікті жинақтаушы зейнетақы

қоры» деген сөздерден тұруға тиісті.

Ерікті жинақтаушы зейнетақы қорының атауын «ЕЖЗҚ» деген аббревиатураны пайдаланып қысқартуға жол беріледі.

Заңды тұлғаларға, ерікті жинақтаушы зейнетақы қорын қоспағанда, өз атауында «ерікті жинақтаушы зейнетақы қоры» деген сөздерді толық және қысқартылған түрінде қандай да бір тілде болмасын қолдануға тыйым салынады.

4. Ерікті жинақтаушы зейнетақы қорлары:

1) ерікті зейнетақы жарналарын тартуға;

2) өз қызметі үшін комиссиялық сыйақы алуға;

3) зейнетақымен қамсыздандыруға байланысты мәселелер бойынша Қазақстан Республикасының заңнамасында көзделген тәртіппен салымшының (алушының) жазбаша өтініші бойынша сотта оның мүддесін білдіруге;

4) өз мұқтажы үшін сатып алынған мүлікті жалға беруге;

5) Қазақстан Республикасы Ұлттық Банкімен жасалған активтерді инвестициялық басқаруға арналған шартқа сәйкес бірыңғай жинақтаушы зейнетақы қорының зейнетақы активтерін басқаруға;

6) уәкілетті орган берген лицензия негізінде бағалы қағаздар нарығында номиналды ұстаушы ретінде клиенттердің шоттарын жүргізу құқығынсыз брокерлік және (немесе) дилерлік қызметті дербес жүзеге асыруға;

7) Қазақстан Республикасының заңнамасы және зейнетақымен қамсыздандыру туралы шарттың талаптарына сәйкес ерікті зейнетақы жарналары есебінен өзге де құқықтарды жүзеге асыруға құқығы бар.

5. Ерікті жинақтаушы зейнетақы қорлары:

1) алушыларға ерікті зейнетақы жарналары есебінен зейнетақымен қамсыздандыру туралы шартта белгіленген тәртіппен зейнетақы төлемдерін жүргізуге;

2) зейнетақы жинақтары мен төлемдерін жеке есепке алуды жүзеге асыруға;

3) салымшыға және ақпарат алушыға ерікті зейнетақы жарналарының есебінен зейнетақымен қамсыздандыру туралы шартта көзделген тәртіппен оның зейнетақы жинақтарының жай-күйі туралы ақпарат беруге және осы Заңның 57-бабында көзделген ережелерді ескере отырып, оның зейнетақы жинақтары туралы ақпаратқа қол жеткізуінің электронды және өзге де тәсілдерін қамтамасыз етуге міндетті.

Ерікті жинақтаушы зейнетақы қорының зейнетақы жинақтарының жай-күйі туралы ақпаратты беру тәсілі салымшымен (алушымен) келісім бойынша анықталады.

4) салымшыларға (алушыларға), сондай-ақ ерікті жинақтаушы зейнетақы қорымен ерікті зейнетақы жарналары есебінен зейнетақымен қамсыздандыру туралы шарт жасасуға ниеттенген тұлғаларға жинақтаушы зейнетақы жүйесінің жұмыс істеуі және инвестициялық портфельді басқару жөніндегі қызмет мәселелері бойынша консультациялық қызмет көрсетуге;

5) салымшының (алушының) зейнетақы жинақтарының жай-күйі туралы

ақпараттың құпиялығын қамтамасыз етуге;

6) Қазақстан Республикасының зейнетақы заңнамасын және Қазақстан Республикасының заңдарына сәйкес ерікті зейнетақы жарналары есебінен зейнетақымен қамсыздандыру туралы шарттың талаптарын бұзғаны үшін жауап беруге ;

7) салымшының (алушының) зейнетақы жинақтарын басқа ерікті жинақтаушы зейнетақы қорына немесе бірыңғай жинақтаушы зейнетақы қорына немесе сақтандыру ұйымына осы Заңда және Қазақстан Республикасының өзге де нормативтік құқықтық актілерінде белгіленген тәртіппен аударуға;

8) бұқаралық ақпарат құралдарында және өзінің интернет-ресурсында және қаржылық есептілік пен аудиторлық есепті уәкілетті орган және Қазақстан Республикасының бухгалтерлік есеп және қаржылық есептілік туралы заңнамасында белгілеген тәртіппен және мерзімде өзге де есептілік пен өз қызметі туралы ақпаратты жариялауға міндетті. Бұл ретте, ерікті жинақтаушы зейнетақы қорындағы жарналар бойынша табысқа кепілдік немесе уәде қамтылған ақпаратты, сондай-ақ Қазақстан Республикасының заңнамасымен жариялауға тыйым салынған өзге де мәліметтерді жариялауға жол берілмейді ;

9) Қазақстан Республикасы заңнамасының шарттарына және ерікті зейнетақы жарналары есебінен зейнетақымен қамсыздандыру туралы шартқа сәйкес өзге де міндеттерді орындауға міндетті.

6. Ерікті жинақтаушы зейнетақы қоры салымшыларының құқықтары мен мүдделерін қорғау мақсатында :

1) нәтижесінде Қазақстан Республикасының заңнамасында немесе инвестициялық декларацияда белгіленген талаптар бұзылатын мәмілелер жасасуға;

2) осы бапта белгіленген қызмет түрлерін қоспағанда, кәсіпкерлік қызметті жүзеге асыруға ;

3) зейнетақы активтерін Қазақстан Республикасының заңнамасында көзделмеген мақсаттарға пайдалануға ;

4) зейнетақы активтерін өтеусіз иеліктен шығару жөнінде инвестициялық шешімдер қабылдауға ;

5) зейнетақы активтерін өз міндеттемелерін немесе үшінші тұлғалардың осы инвестициялық қордың активтерін басқару жөніндегі қызметімен байланысты емес міндеттемелерін орындауды қамтамасыз ету үшін пайдалануға;

6) өзіне тиесілі активтерді зейнетақы активтерінің құрамына сатуға (беруге);

7) активтерді кредитке сатуға ;

8) инвестициялық декларацияға сәйкес сауда-саттықты ұйымдастырушылардың сауда жүйелерінде қаржы құралдарымен мәмілелер жасасу жағдайларын қоспағанда, зейнетақы активтерінің есебінен қайтарылуға тиісті ақшаны немесе өзге де мүлкті қарыз шарттарының талаптарымен алуға ;

9) ерікті зейнетақы жарналарының есебінен зейнетақымен қамсыздандыру туралы шартқа және инвестициялық декларацияға сәйкес шығыстарды өтеу мен сыйақы алу жағдайларын қоспағанда, өзі басқаратын зейнетақы активтерін сатып алуға;

10) жарнамада және бұқаралық ақпарат құралдарында ерікті жинақтаушы зейнетақы қорының зейнетақы активтерінің бір жылға жетпейтін кезең ішіндегі кірістілігі туралы ақпаратты көрсетуге;

11) зейнетақы және (немесе) меншікті активтерді кепілге беруге;

12) акциялардан басқа, бағалы қағаздарды шығаруға;

13) ерікті жинақтаушы зейнетақы қорының борыштық бағалы қағаздарды иемденуін қоспағанда, кез келген тәсілмен қарыз беруге тыйым салынады.

7. Ерікті жинақтаушы зейнетақы қорларының қаржылық тұрақтылығын және төлем қабілеттілігін қамтамасыз ету мақсатында сақталуы міндетті пруденциялық нормативтер белгіленеді. Пруденциялық нормативтердің тізбесі, олардың нормативтік мәні, есептеу әдістемесі, сондай-ақ тиісті есептілік нысандары мен оны табыс ету мерзімдері уәкілетті органның нормативтік құқықтық актісінде белгіленеді.

42-бап. Салымшының (алушының) ерікті зейнетақы жарналары есебінен ерікті жинақтаушы зейнетақы қорымен зейнетақы шарты

Ерікті зейнетақы жарналары есебінен шарт ерікті жинақтаушы зейнетақы қоры мен салымшының (алушының) арасында ерікті зейнетақы жарналары есебінен зейнетақымен қамсыздандыру туралы үлгілік шартқа сәйкес жазбаша нысанда ж а с а л а д ы .

Ерікті зейнетақы жарналары есебінен зейнетақымен қамсыздандыру туралы шарт жасаудың тәртібі мен үлгілік нысаны уәкілетті органның нормативтік құқықтық актісінде белгіленеді.

43-бап. Ерікті жинақтаушы зейнетақы қорының зейнетақы активтерін кастодиан-банкте сақтау және есепке алу

1. Ерікті жинақтаушы зейнетақы қорының зейнетақы активтері кастодиандық шартқа сәйкес ерікті жинақтаушы зейнетақы қорымен үлестес емес кастодиан-банктің шотында сақталады және есепке алынады.

2. Кастодиандық шарт кастодиан-банк және ерікті жинақтаушы зейнетақы қоры а р а с ы н д а ж а с а л а д ы .

3. Үлгілік кастодиандық шарттың нысанын уәкілетті орган әзірлейді және бекітеді.

4. Кастодиан-банк ерікті жинақтаушы зейнетақы қорының зейнетақы активтерінің нысаналы орналастырылуын бақылауды жүзеге асырады және олар Қазақстан Республикасының заңнамасына сәйкес келмеген жағдайда, бұл туралы уәкілетті орган мен ерікті жинақтаушы зейнетақы қорын келесі жұмыс күнінен кешіктірмей хабардар ете отырып, шектеу қоюға (орындамауға) міндетті.

Ерікті жинақтаушы зейнетақы қорының зейнетақы активтерін нысаналы орналастырылуына кастодиан-банктің бақылау жасауды жүзеге асыру тәртібін

уәкілетті орган аяқын дайды.

5. Кастодиан-банк зейнетақы активтерін шоғырландыру, оларды орналастыру, инвестициялық табыс алу жөніндегі барлық операциялардың есебін жүргізеді және ерікті жинақтаушы зейнетақы қорын оның шоттарының жай-күйі туралы ай сайын хабардар етіп отырады.

6. Ерікті жинақтаушы зейнетақы қорының бір кастодиан-банккі болуға тиіс.

7. Кастодиандық шарт ерікті жинақтаушы зейнетақы қоры атқарушы органының тиісті шешімі негізінде кастодиан банк хабардар етіле отырып және зейнетақы активтерін жаңа кастодиан-банкке беру рәсімі аяқталғаннан кейін шартты бұзудың белгіленген күніне дейін күнтізбелік жиырма күн ішінде ерікті жинақтаушы зейнетақы қорының талап етуімен біржақты тәртіппен бұзылады.

8. Жаңа кастодиан-банкпен кастодиандық шарт жасаған сәттен бастап күнтізбелік отыз күн ішінде ерікті жинақтаушы зейнетақы қоры бұл туралы қазақ және орыс тілдерінде екі баспасөз басылымында тиісті жарияланымдар арқылы өз салымшылары мен агенттерін хабардар етеді.

9. Кастодиандық шарт бұзылған сәттен бастап алты айға дейінгі мерзімде ерікті жинақтаушы зейнетақы қорымен бұрынғы және жаңа кастодиан банктер арасында бұрынғы кастодиан банктің оған келіп түсетін зейнетақы жарналарын жаңа кастодиан банкке аударуы туралы тиісті шарт жасалады.

44-бап. Ерікті жинақтаушы зейнетақы қорының зейнетақы қағидасы мен инвестициялық декларациясы

1. Ерікті жинақтаушы зейнетақы қорының зейнетақы қағидасы:

1) ерікті зейнетақы жарналары есебінен зейнетақымен қамсыздандыру туралы шарттарды өзгерту немесе тоқтату тәртібін;

2) зейнетақы жарналары мен төлемдерін жүзеге асыру тәртібі мен талаптарын;

3) ерікті жинақтаушы зейнетақы қорының алушылар мен салымшылар алдындағы міндеттемелері бойынша жауапкершілігін;

4) зейнетақы жинақтарының жай-күйі туралы ақпарат беру тәртібін;

5) салымшыларға ерікті жинақтаушы зейнетақы қорының акционерлері және кастодиан банк туралы мәліметтер ұсынуды;

6) ерікті жинақтаушы зейнетақы қоры, салымшылар мен алушылар арасындағы құқықтық қатынастардың өзге де ерекшеліктерін қамтитын зейнетақы қағидасын белгілейді.

2. Зейнетақы активтерін инвестициялау уәкілетті органның нормативтік құқықтық актісіне және инвестициялық декларацияға сәйкес дербес жүзеге асырылады.

3. Ерікті жинақтаушы зейнетақы қорының зейнетақы қағидасын және инвестициялық декларацияларды, сондай-ақ оларға енгізілетін өзгерістер мен толықтыруларды ерікті жинақтаушы зейнетақы қорының басқару органы бекітеді.

45-бап. Ерікті жинақтаушы зейнетақы қорын қайта ұйымдастыру

1. Ерікті жинақтаушы зейнетақы қорын қайта ұйымдастыру уәкілетті органның рұқсатымен акционерлердің жалпы жиналысының шешімі бойынша қосылу нысанында жүзеге асырылады. Ерікті жинақтаушы зейнетақы қорын қайта ұйымдастыруды жүргізуге рұқсат беру талаптары мен тәртібі уәкілетті органның нормативтік құқықтық актілерінде белгіленеді.

Мемлекет, Ұлттық әл-ауқат қоры және (немесе) уәкілетті орган қатысатын ерікті жинақтаушы зейнетақы қорын қайта ұйымдастыруды жүргізу ерекшеліктері уәкілетті органның нормативтік құқықтық актісімен айқындалады.

Уәкілетті органның қайта ұйымдастыруды жүргізуге рұқсаты ол берілген күннен бастап тоғыз ай бойы қолданыста болады.

Ерікті жинақтаушы зейнетақы қорын қайта ұйымдастыруды жүргізуге рұқсат алу туралы өтінішхатқа мынадай құжаттар:

1) ерікті жинақтаушы зейнетақы қоры акционерлері жалпы жиналысының оны қайта ұйымдастыру туралы шешімі;

2) ерікті жинақтаушы зейнетақы қорын қайта ұйымдастырудың белгіленетін болжамды талаптары, тәртібі мен мерзімдері;

3) ерікті жинақтаушы зейнетақы қорының оны қайта ұйымдастырғаннан кейінгі есептік теңгерімін қоса алғанда, қайта ұйымдастыру салдарының қаржылық болжамы қоса беріледі.

Уәкілетті орган ерікті жинақтаушы зейнетақы қорын қайта ұйымдастыруға рұқсат алу туралы өтінішхатты құжаттардың толық топтамасы берілген күнінен бастап үш ай ішінде қарауға тиіс.

2. Қайта ұйымдастырылатын ерікті жинақтаушы зейнетақы қоры уәкілетті органның қайта ұйымдастыруды жүргізуге рұқсатын алған күннен бастап күнтізбелік он бес күн ішінде баспасөз басылымдарында қазақ және орыс тілдерінде хабарландыру жариялау арқылы өзінің барлық салымшылары мен алушыларын алдағы өзгерістер туралы хабардар етуге міндетті.

3. Қайта ұйымдастырылған ерікті жинақтаушы зейнетақы қоры өзіне басқа ерікті жинақтаушы зейнетақы қорын қосып алған ерікті жинақтаушы зейнетақы қоры лицензиясының негізінде ерікті зейнетақы жарналарын тартуға және зейнетақы төлемдерін жүзеге асыру жөніндегі қызметті жүзеге асыруға құқылы.

4. Қосылатын ерікті жинақтаушы зейнетақы қорының зейнетақы активтері уәкілетті органның нормативтік құқықтық актісінде белгіленген тәртіппен қайта ұйымдастырылған ерікті жинақтаушы зейнетақы қорына берілуге тиіс.

46-бап. Ерікті жинақтаушы зейнетақы қорын қайта ұйымдастыруға рұқсат беруден бас тарту

Уәкілетті органның ерікті жинақтаушы зейнетақы қорын қайта ұйымдастыруға рұқсат беруден мына негіздердің кез келгені:

1) көзделіп отырған қайта ұйымдастырудың нәтижесінде салымшылар мен

алушылар мүдделерінің бұзылуы;

2) көзделіп отырған қайта ұйымдастырудың нәтижесінде Қазақстан Республикасының монополияға қарсы заңнама талаптарының бұзылуы;

3) қайта ұйымдастыруға уәкілетті органның рұқсатын алу үшін ұсынылған құжаттардың Қазақстан Республикасы заңнамасының талаптарына сәйкес келмеуі бойынша бас тартылады.

47-бап. Ерікті жинақтаушы зейнетақы қорын тарату

1. Ерікті жинақтаушы зейнетақы қоры:

1) уәкілетті органның өзі белгілеген тәртіппен берген рұқсаты болған кезде ерікті жинақтаушы зейнетақы қоры акционерлері жалпы жиналысының шешімі бойынша;

2) Қазақстан Республикасының заңнамалық актілерінде көзделген жағдайларда соттың шешімі бойынша таратылады.

2. Ерікті және мәжбүрлеп таратуды жүргізу, сондай-ақ ерікті зейнетақы жарналары есебінен зейнетақы активтері мен зейнетақымен қамсыздандыру туралы шарттар бойынша міндеттемелерді беру қағидалары уәкілетті органның нормативтік құқықтық актісінде айқындалады.

48-бап. Ерікті жинақтаушы зейнетақы қорын ерікті түрде тарату

1. Ерікті жинақтаушы зейнетақы қорының ерікті таратылуға рұқсат алу туралы өтінішхатын уәкілетті орган тиісінше ресімделген құжаттарды алған күнінен бастап үш ай ішінде қарауға тиіс.

Өтінішхатқа мынадай құжаттар:

1) акционерлердің жалпы жиналысының ерікті тарату туралы шешімі;

2) ерікті жинақтаушы зейнетақы қорында ерікті зейнетақы жарналары, ерікті кәсіптік зейнетақы жарналары есебінен зейнетақымен қамсыздандыру туралы шартта көзделген міндеттемелердің болмауын растайтын құжаты;

3) ерікті зейнетақы жарналарының есебінен зейнетақымен қамсыздандыру туралы шартта көзделген міндеттемелердің жоқ екендігін куәландыратын бухгалтерлік теңгерім мен оған түсіндірме жазба қоса берілуге тиіс.

Ерікті жинақтаушы зейнетақы қорының ерікті таратылуға рұқсат алу туралы өтінішхатына және ерікті жинақтаушы зейнетақы қорында ерікті зейнетақы жарналарының есебінен зейнетақымен қамсыздандыру туралы шартта көзделген міндеттемелердің болмауын растайтын құжатқа ерікті жинақтаушы зейнетақы қорының бірінші басшысы қол қойып, олар қордың мөрімен расталуға тиіс.

2. Уәкілетті орган ерікті таратуға рұқсат беруден бас тартқан жағдайда өз шешімін негіздеуге және бас тартуды ерікті жинақтаушы зейнетақы қорының басшы қызметкерлері мен акционерлерінің назарына жеткізуге тиіс.

3. Барлық кредиторлардың талаптарын қанағаттандыру үшін қаражат жеткіліксіз болған жағдайда ерікті жинақтаушы зейнетақы қоры банкроттық негіз бойынша мәжбүрлеп таратылуға жатады.

49-бап. Ерікті зейнетақы жарналарын тарту құқығымен инвестициялық портфельді басқаруға лицензияның қолданылуын тоқтату ерекшеліктері

1. Ерікті жинақтаушы зейнетақы қоры ерікті зейнетақы жарналарын тарту құқығымен инвестициялық портфельді басқаруға лицензиядан айырылған жағдайда, салымшылардың ерікті зейнетақы жинақтарын бірыңғай жинақтаушы зейнетақы қорына аударуды уәкілетті органның нормативтік құқықтық актісінде белгіленген тәртіппен жүзеге асырады.

2. Ерікті жинақтаушы зейнетақы жарналарын тарту құқығымен инвестициялық портфельді басқаруға лицензияны ерікті қайтару ерікті жинақтаушы зейнетақы қорының өтінішінің негізінде жүзеге асырылады және ерікті жинақтаушы зейнетақы қоры аталған қызмет түрі бойынша міндеттемелердің барлығын орындағаннан кейін ғана жүргізіледі.

3. Ерікті жинақтаушы зейнетақы жарналарын тарту, сондай-ақ ерікті зейнетақы жарналары есебінен зейнетақымен қамсыздандыру туралы шарттар бойынша зейнетақы активтері мен міндеттемелерді беру құқығымен инвестициялық портфельді басқаруға лицензияны ерікті түрде қайтару қағидалары уәкілетті органның нормативтік құқықтық актісінде айқындалады.

7-тарау. Бірыңғай жинақтаушы зейнетақы қорының және ерікті жинақтаушы зейнетақы қорының қызметін жүзеге асыру тәртібі

50-бап. Бірыңғай жинақтаушы зейнетақы қорының және ерікті жинақтаушы зейнетақы қорының зейнетақы активтері

1. Бірыңғай жинақтаушы зейнетақы қорының және ерікті жинақтаушы зейнетақы қорының зейнетақы активтері: зейнетақы жарналары, инвестициялық кіріс, өсімпұл ретіндегі түскен қаражат және комиссиялық сыйақыларды шегеріп тастағаннан кейін залалдарды өтеу есебінен қалыптастырылады.

2. Жеке және заңды тұлғалардың зейнетақы активтеріне құқықтары осы Заңмен көзделген заттық құқықтар тобына жатады.

3. Салымшының, алушының, Орталықтың, бірыңғай жинақтаушы зейнетақы қорының, кастодиан банктің және инвестициялық портфельді басқарушының борыштары бойынша міндетті зейнетақы жарналарына, өсімпұлдарға, зейнетақы активтері мен зейнетақы жинақтарына тыйым салуға немесе олардан өндіріп алуға санамаланған субъектілер таратылған және/немесе (банкрот болған жағдайларда жол берілмейді).

4. Бірыңғай жинақтаушы зейнетақы қорының, ерікті жинақтаушы зейнетақы қорының зейнетақы активтері тек мына мақсаттарға ғана:

1) тізбесін уәкілетті орган мен инвестициялық декларация айқындайтын қаржы құралдарына орналастыруға;

2) зейнетақы төлемдерін Қазақстан Республикасының заңнамасына сәйкес жүзеге асыруға ;

3) зейнетақы жинақтарын зейнетақы аннуитеті шарты бойынша Қазақстан Республикасының заңнамасында көзделген тәртіппен сақтандыру ұйымына аударуға;

4) бірыңғай жинақтаушы зейнетақы қорынан ерікті жинақтаушы зейнетақы қорына, ерікті жинақтаушы зейнетақы қорынан бірыңғай жинақтаушы зейнетақы қорына, сондай-ақ бір ерікті жинақтаушы зейнетақы қорынан басқа ерікті жинақтаушы зейнетақы қорына ерікті зейнетақы жарналары есебінен зейнетақы жинақтарын аударуға ;

5) қате есептелген зейнетақы жарналарын және өзге де қате есептелген ақшаны қайтаруға ;

б) бірыңғай жинақтаушы зейнетақы қорына, ерікті жинақтаушы зейнетақы қорына осы Заңда белгіленген жағдайда және мөлшерде комиссиялық сыйақы төлеуге жұмсалуды мүмкін .

5. Алушы, сондай-ақ бірыңғай жинақтаушы зейнетақы қорында, ерікті жинақтаушы зейнетақы қорында зейнетақы жинақтары бар және осы Заңның 11-бабының 1-3-тармақтарына сәйкес зейнеткерлік жасқа жетпеген адам қайтыс болған жағдайда оның отбасына не алушыны жерлеуді жүзеге асырған адамға бірыңғай жинақтаушы зейнетақы қоры, ерікті жинақтаушы зейнетақы қоры жерлегені үшін республикалық бюджет туралы заңда тиісті қаржы жылына белгіленген елу еселенген айлық есептік көрсеткіш шегінде, бірақ жеке зейнетақы шотында бар қаражаттан аспайтын мөлшерде біржолғы төлем жасайды.

51-бап. Бірыңғай жинақтаушы зейнетақы қорындағы және ерікті жинақтаушы зейнетақы қорындағы есепке алу және есептілік

1. Бірыңғай жинақтаушы зейнетақы қоры, ерікті жинақтаушы зейнетақы қоры бухгалтерлік есепті жүргізеді және Қазақстан Республикасының заңнамасында белгіленген тәртіппен уәкілетті органға өз қаражаты және зейнетақы активтері бойынша қаржылық есептемені және бастапқы статистикалық деректерді бөлек береді.

2. Салымшылардың (алушылардың) жеке зейнетақы шоттарындағы міндетті зейнетақы жарналары, міндетті кәсіптік зейнетақы жарналары және зейнетақы жарналары есебінен зейнетақы жинақтарының есебі уәкілетті орган белгілейтін тәртіппен бөлек жүргізіледі.

3. Жеке зейнетақы шотындағы зейнетақы активтерін және жинақтарды есепке алуды жүзеге асыру және ақпараттың сенімділігін, сақталуын және оны рұқсатсыз кіруден қорғауды қамтамасыз ету үшін бірыңғай жинақтаушы зейнетақы қорын, ерікті жинақтаушы зейнетақы қорын бағдарламалық қамсыздандыру түрінде автоматтандырылған ақпараттық жүйелер қолданылады.

Зейнетақы активтерін және жинақтарын есепке алуға арналған автоматтандырылған ақпараттық жүйелерге қойылатын талаптар уәкілетті органның нормативтік құқықтық

актісінде

белгіленеді.

4. Салымшылардың (алушылардың) ерікті зейнетақы жарналарының, ерікті кәсіптік зейнетақы жарналарының есебінен зейнетақы жинақтарының есебін уәкілетті орган айқындайтын тәртіппен ерікті жинақтаушы зейнетақы қоры жүргізеді.

5. Салымшылардың (алушылардың) зейнетақы жарналары есебінің дұрыс жүргізілуіне және инвестициялық кірістің жеке зейнетақы шотына есептелуіне уәкілетті орган бақылау жасайды.

6. Бірыңғай жинақтаушы зейнетақы қоры, ерікті жинақтаушы зейнетақы қоры бухгалтерлік есепте және есеп беруді жасау кезінде пайдаланылатын құжаттардың есепке алынуын және сақталуын қамтамасыз етуге міндетті. Сақталуға жататын негізгі құжаттардың тізбесі мен олардың сақталу мерзімін уәкілетті орган белгілейді.

52-бап. Тәуекелдерді басқару мен ішкі бақылау жүйесі

Бірыңғай жинақтаушы зейнетақы қоры, ерікті жинақтаушы зейнетақы қоры тәуекелдерді басқару мен ішкі бақылау жүйесін құрады, ол:

1) бірыңғай жинақтаушы зейнетақы қорының, ерікті жинақтаушы зейнетақы қорының директорлар кеңесінің, басқармасының, бөлімшелерінің тәуекелдерді басқару мен ішкі бақылау жөніндегі өкілеттіктері мен функционалдық міндеттерін, олардың жауапкершілігін;

2) тәуекелдерді басқару мен ішкі бақылау жөніндегі ішкі саясатты және рәсімдерді;

3) тәуекелдердің жол берілетін мөлшеріне лимиттерді;

4) тәуекелдерді басқару мен ішкі бақылау жөніндегі есептілікті бірыңғай жинақтаушы зейнетақы қорының, ерікті жинақтаушы зейнетақы қорының органдарына ұсынудың ішкі рәсімдерін;

5) тәуекелдерді басқару жүйесінің тиімділігін бағалаудың ішкі өлшемдерін қамтуға тиіс.

Тәуекелдерді басқару мен ішкі бақылау жүйесін қалыптастырудың тәртібі уәкілетті органның нормативтік құқықтық актісінде белгіленеді.

53-бап. Бірыңғай жинақтаушы зейнетақы қорының және ерікті жинақтаушы зейнетақы қорының комиссиялық сыйақылары

1. Бірыңғай жинақтаушы зейнетақы қорының комиссиялық сыйақысының шекті шамасы:

1) инвестициялық кірістің 7,5 пайызынан;

2) зейнетақы активтерінің айына 0,025 пайызынан аспайтын шекте белгіленеді.

2. Ерікті жинақтаушы зейнетақы қоры комиссиялық сыйақысының шекті шамасын ерікті зейнетақы жарналары есебінен зейнетақымен қамсыздандыру туралы шартта:

1) инвестициялық табыстың он бес пайызынан;

2) айына зейнетақы активтерінің 0,05 пайызынан аспайтын шекті шамада белгілейді.

Ерікті жинақтаушы зейнетақы қорының комиссиялық сыйақысын алу тәртібі ерікті

зейнетақы жарналары есебінен зейнетақымен қамсыздандыру туралы шартта белгіленеді.

3. Комиссиялық сыйақының шамасы жылына бір реттен жиі емес өзгертілуі мүмкін.

Бірыңғай жинақтаушы зейнетақы қорының комиссиялық сыйақысының шамасын жыл сайын Қазақстан Республикасы Ұлттық Банкінің басқармасы бекітеді.

Бірыңғай жинақтаушы зейнетақы қоры кемінде екі ресми баспасөз басылымында қазақ және орыс тілдерінде жариялау арқылы салымшылар мен алушыларды күнтізбелік жыл басталардан кемінде бір ай бұрын хабарландыруға тиіс.

54-бап. Бірыңғай жинақтаушы зейнетақы қорының және ерікті жинақтаушы зейнетақы қорының аудиті

1. Бірыңғай жинақтаушы зейнетақы қорының, ерікті жинақтаушы зейнетақы қорының аудитін Қазақстан Республикасының аудиторлық қызмет туралы заңнамасына сәйкес аудит жүргізуге құқылы аудиторлық ұйым жүргізеді.

2. Бірыңғай жинақтаушы зейнетақы қорының, ерікті жинақтаушы зейнетақы қорының қаржылық есептілігінің аудиторлық есебі коммерциялық құпияны құрамайды.

3. Бірыңғай жинақтаушы зейнетақы қорының немесе ерікті жинақтаушы зейнетақы қорының жыл сайынғы аудитінің нәтижелері бойынша аудиторлық ұйым:

1) бірыңғай жинақтаушы зейнетақы қорының немесе ерікті жинақтаушы зейнетақы қорының қаржылық есептілігі бойынша;

2) бірыңғай жинақтаушы зейнетақы қорының немесе ерікті жинақтаушы зейнетақы қорының зейнетақы активтері бойынша екі аудиторлық есеп жасайды.

Бірыңғай жинақтаушы зейнетақы қорының немесе ерікті жинақтаушы зейнетақы қорының зейнетақы активтері бойынша жыл сайынғы аудиторлық есебі бірыңғай жинақтаушы зейнетақы қорының немесе ерікті жинақтаушы зейнетақы қорының зейнетақы активтеріне қатысты бухгалтерлік есепке алуды жүргізу және қаржылық есептіліктің жасалу тәртібін Қазақстан Республикасы заңнамасының талаптарына сәйкестік мәніне тексеруді қамтиды.

Бірыңғай жинақтаушы зейнетақы қорының немесе ерікті жинақтаушы зейнетақы қорының жыл сайынғы аудиторлық есебі бойынша шығыстар бірыңғай жинақтаушы зейнетақы қорының немесе ерікті жинақтаушы зейнетақы қорының өз қаражаты есебінен жүзеге асырылады.

55-бап. Бірыңғай жинақтаушы зейнетақы қорының, ерікті жинақтаушы зейнетақы қорының басшы қызметкерлеріне қойылатын талаптар

1. Бірыңғай жинақтаушы зейнетақы қоры, ерікті жинақтаушы зейнетақы қоры міндетті түрде ішкі аудит қызметін құрады және мынадай алқалы органдарды:

1) директорлар кеңесін – басқарушы органды;

2) басқарманы – атқарушы органды қалыптастырады.

Бірыңғай жинақтаушы зейнетақы қорының, ерікті жинақтаушы зейнетақы қорының

басшы қызметкерлері болып: бірінші басшысы мен бас бухгалтерін қоспағанда, директорлар кеңесінің бірінші басшысы мен мүшелері, басқарманың бірінші басшысы мен мүшелері, бас бухгалтер, жинақтаушы зейнетақы қорының бір немесе бірнеше құрылымдық бөлімшесінің қызметін үйлестіруді және (немесе) бақылауды жүзеге асыратын және уәкілетті органның нормативтік құқықтық актісінде көзделген уәкілетті органға ұсынылатын құжаттарға қол қою құқығы бар бірыңғай жинақтаушы зейнетақы қорының, ерікті жинақтаушы зейнетақы қорының өзге де басшылары бірыңғай жинақтаушы зейнетақы қорының, ерікті жинақтаушы зейнетақы қорының басшы қызметкерлері деп танылады.

2. Мыналар:

1) жоғары білімі жоқ;

2) тізбесін уәкілетті орган белгілейтін халықаралық қаржы ұйымдарында осы бапта белгіленген жұмыс өтілі және (немесе) қаржылық қызмет және (немесе) қаржы ұйымдарына аудит жүргізу бойынша қызметтер көрсету және (немесе) оны реттеу саласында, және (немесе) экономика және қаржы саласында реттеу және бақылауды жүзеге асыратын мемлекеттік органдарда жұмыс өтілі жоқ;

3) мінсіз іскерлік беделі жоқ (кәсіпқойлықты, адалдықты, алынбаған немесе өтелмеген сотталғандығы жоқ екенін растайтын фактілердің болуы);

4) уәкілетті органның қаржы ұйымын консервациялау туралы, оның акцияларын мәжбүрлеп сатып алу туралы, қаржы ұйымын лицензиясынан айыру туралы, сондай-ақ Қазақстан Республикасының заңнамасында белгіленген тәртіппен қаржы ұйымын мәжбүрлеп тарату немесе оны банкрот деп тану туралы шешімі қабылданғанға дейін бір жылдан аспайтын кезеңде бұрын қаржы ұйымының директорлар кеңесінің бірінші басшысы, басқармасының бірінші басшысы және оның орынбасары, бас бухгалтері, ірі қатысушысы - жеке тұлғасы, ірі қатысушысы - заңды тұлғаның бірінші басшысы болып табылған тұлға бірыңғай жинақтаушы зейнетақы қорының, ерікті жинақтаушы зейнетақы қорының басшы қызметкері болып тағайындала (сайлана) алмайды.

Аталған талап уәкілетті органның қаржы ұйымын консервациялау, оның акцияларын мәжбүрлеп сатып алу, қаржы ұйымын лицензиясынан айыру, сондай-ақ Қазақстан Республикасының заңнамасында белгіленген тәртіппен қаржы ұйымын мәжбүрлеп тарату немесе оны банкрот деп тану туралы шешімі қабылданғаннан кейін он жыл бойы қолданылады;

5) өзге қаржы ұйымында басшы қызметкер лауазымында болған кезеңінде оны басшы қызметкер лауазымына тағайындауға (сайлауға) берілген келісім кері қайтарып алынған адам бірыңғай жинақтаушы зейнетақы қорының, ерікті жинақтаушы зейнетақы қорының басшы қызметкері болып тағайындала (сайлана) алмайды. Аталған талап уәкілетті органның басшы қызметкерді лауазымға тағайындауға (сайлауға) келісімін кері қайтарып алу туралы шешімі қабылдағаннан кейін қатарынан соңғы он екі ай бойы қолданылады.

3. Осы баптың 2-тармағының 2) тармақшасында көзделген талапқа сәйкес келу
ү ш і н :

1) бірыңғай жинақтаушы зейнетақы қорының, ерікті жинақтаушы зейнетақы қоры басқармасының бірінші басшысы лауазымына кандидаттар үшін кемінде үш жыл;

2) бірыңғай жинақтаушы зейнетақы қорының бас бухгалтері лауазымына кандидаттар үшін кемінде бес жыл;

3) бірыңғай жинақтаушы зейнетақы қорының, ерікті жинақтаушы зейнетақы қорының директорлар кеңесінің бірінші басшысы, басқарма мүшелері лауазымдарына кандидаттар үшін кемінде екі жыл жұмыс өтілі болуы қажет.

Директорлар кеңесі мүшелері, сондай-ақ тек қана бірыңғай жинақтаушы зейнетақы қорының, ерікті жинақтаушы зейнетақы қорының қауіпсіздігі мәселелеріне, әкімшілік-шаруашылық мәселелеріне жетекшілік ететін басқарма мүшелері лауазымдарына кандидаттар үшін осы баптың 2-тармағының 2) тармақшасында көзделген жұмыс өтілінің болуы талап етілмейді.

Осы тармақта айқындалған жұмыс өтіліне қаржы ұйымы бөлімшелеріндегі шаруашылық қызметті жүзеге асыруға байланысты жұмыс кірмейді.

4. Басшы қызметкер тағайындалған (сайланған) күннен бастап өз қызметін уәкілетті органның келісімін алғанша күнтізбелік алпыс күннен аспайтын мерзім ішінде атқаруға қ ұ қ ы л ы .

Осы тармақта көрсетілген мерзім өткеннен кейін және құжаттардың толық пакеті уәкілетті органға келісуге табыс етілмеген жағдайда не уәкілетті орган келісуден бас тартқан жағдайда бірыңғай жинақтаушы зейнетақы қоры, ерікті жинақтаушы зейнетақы қоры бұл адаммен еңбек шартын бұзуға не еңбек шарты болмаған жағдайда осы басшы қызметкердің өкілеттігін тоқтату жөніндегі шараларды қолдануға міндетті.

Уәкілетті органның келісімінсіз бірыңғай жинақтаушы зейнетақы қорының, ерікті жинақтаушы зейнетақы қорының басшы қызметкерінің міндетін осы тармақта белгіленген мерзімнен артық атқаруға (уақытша жоқ болғанда оны ауыстыруға) тыйым с а л ы н а д ы .

Уәкілетті орган бірыңғай жинақтаушы зейнетақы қорының, ерікті жинақтаушы зейнетақы қорының басшы қызметкерлерін тағайындауға (сайлауға) келісім беру үшін табыс етілген құжаттарды олар табыс етілген күнінен бастап күнтізбелік отыз күн і ш і н д е қ а р а й д ы .

5. Бірыңғай жинақтаушы зейнетақы қорының, ерікті жинақтаушы зейнетақы қорының басшы қызметкері лауазымына тағайындауға (сайлауға) уәкілетті органның келісім беру тәртібі, келісім алуға қажетті құжаттар уәкілетті органның нормативтік құқықтық актілерінде белгіленеді.

6. Уәкілетті орган бірыңғай жинақтаушы зейнетақы қорының, ерікті жинақтаушы зейнетақы қорының басшы қызметкерін тағайындауға (сайлауға) келісім беруден бас тартқан не ол бірыңғай жинақтаушы зейнетақы қорының, ерікті жинақтаушы

зейнетақы қорының басшы қызметкері лауазымынан босатылған немесе оны осы бірыңғай жинақтаушы зейнетақы қорындағы, ерікті жинақтаушы зейнетақы қорындағы өзге лауазымға ауыстырған жағдайда, аталған адам оны тағайындауға (сайлауға) келісім беруден бас тартылғаннан не ол лауазымнан босатылғаннан не басқа лауазымға ауыстырылғаннан кейін кемінде күнтізбелік тоқсан күн өткен соң, бірақ қатарынан он екі ай ішінде екі реттен артық емес, осы бірыңғай жинақтаушы зейнетақы қорының, ерікті жинақтаушы зейнетақы қорының басшы қызметкері лауазымына қайтадан тағайындалуы (сайлануы) мүмкін.

7. Уәкілетті орган бірыңғай жинақтаушы зейнетақы қорының, ерікті жинақтаушы зейнетақы қорының басшы қызметкері лауазымына тағайындауға (сайлауға) келісім беруден қатарынан екі рет бас тартқан жағдайда, аталған адам өзін уәкілетті органның осы бірыңғай жинақтаушы зейнетақы қорының, ерікті жинақтаушы зейнетақы қорының басшы қызметкері лауазымына тағайындауға (сайлауға) келісім беруден екінші рет бас тарту туралы шешімі қабылданған күннен бастап қатарынан он екі ай өткеннен кейін бірыңғай жинақтаушы зейнетақы қорының, ерікті жинақтаушы зейнетақы қорының басшы қызметкері лауазымына қайтадан тағайындалуы (сайлануы) мүмкін.

8. Уәкілетті орган бірыңғай жинақтаушы зейнетақы қорының, ерікті жинақтаушы зейнетақы қорының басшы қызметкерін лауазымға тағайындауға (сайлауға) берген келісімін:

- 1) келісімнің берілуіне негіз болған дәйексіз мәліметтер анықталған;
- 2) басшы қызметкерге және (немесе) бірыңғай жинақтаушы зейнетақы қорына, ерікті жинақтаушы зейнетақы қорына уәкілетті органның санкцияларды жүйелі түрде (қатарынан соңғы он екі ай ішінде үш не одан да көп рет) қолдану;
- 3) заңсыз жолмен алынған кірістерді заңдастыруға (жылыстатуға) және терроризмді қаржыландыруға қарсы іс-қимыл туралы Қазақстан Республикасының заңнамасында көзделген талаптарды бірыңғай жинақтаушы зейнетақы қорының, ерікті жинақтаушы зейнетақы қорының жүйелі түрде (қатарынан соңғы он екі ай ішінде үш және одан да көп рет) бұзуы;
- 4) уәкілетті орган осы бапта көрсетілген тұлғаларды бірыңғай жинақтаушы зейнетақы қорының, ерікті жинақтаушы зейнетақы қорының аталған басшы қызметкерінің (қызметкерлерінің) іс-әрекеттерін Қазақстан Республикасы заңнамасының талаптарына сәйкес келмейді деп тану үшін жеткілікті деректердің негізінде қызметтік міндеттерін орындаудан шеттету;
- 5) алынбаған немесе өтелмеген соттылығының болуы негіздері бойынша кері қайтарып алуға құқылы.

Бірыңғай жинақтаушы зейнетақы қорының, ерікті жинақтаушы зейнетақы қорының басшы қызметкерін тағайындауға (сайлауға) берілген келісімді уәкілетті органның кері қайтарып алуы өзге қаржы ұйымдарында осы басшы қызметкерге бұрын берілген

келісімді (келісімдерді) кері қайтарып алу үшін негіз болып табылады.

Уәкілетті орган бірыңғай жинақтаушы зейнетақы қорының, ерікті жинақтаушы зейнетақы қорының басшы қызметкері лауазымына тағайындауға (сайлауға) берген келісімін кері қайтарып алған жағдайда, бірыңғай жинақтаушы зейнетақы қоры, ерікті жинақтаушы зейнетақы қоры осы адаммен еңбек шартын бұзуға не еңбек шарты болмаған жағдайда осы басшы қызметкердің өкілеттігін тоқтату жөніндегі шараларды қолдануға міндетті.

56-бап. Шындыққа сай келмейтін жарнамаға тыйым салу

1. Бірыңғай жинақтаушы зейнетақы қорына, ерікті жинақтаушы зейнетақы қорына жарнама шығарылған күні шындыққа сай келмейтін қызметін жарнамалауға тыйым салынды.

2. Уәкілетті орган бірыңғай жинақтаушы зейнетақы қорынан шындыққа сай келмейтін жарнамаға өзгерістер енгізуді, оны тоқтатуды немесе оны теріске шығарып жариялауды талап етуге құқылы.

Бұл талап уәкілетті орган белгілеген мерзімде орындалмаған жағдайда уәкілетті орган жарнамада қамтылған мәліметтердің шындыққа сай келмейтіндігі туралы ақпарат жариялауға не оларды мұндай жарнаманы жариялаған бірыңғай жинақтаушы зейнетақы қорының есебінен нақтылауға құқылы.

3. Зейнетақы активтерінің кірістілігі туралы ақпарат тиісті инвестициялық кіріс алынған кезеңді көрсету арқылы ғана берілуі мүмкін.

57-бап. Зейнетақы жинақтарының құпиясы

1. Зейнетақы жинақтарының құпиясы салымшылардың (алушылардың) жеке зейнетақы шоттарындағы ақша қалдықтары және қозғалысы туралы мәліметтерді қамтиды.

Бірыңғай жинақтаушы зейнетақы қоры, ерікті жинақтаушы зейнетақы қоры және Орталық зейнетақы жинақтарының құпиялылығына кепілдік береді.

2. Өздерінің қызметтік және функционалдық міндеттерін жүзеге асыруға байланысты зейнетақы жинақтарының құпиясын құрайтын мәліметтерге қол жеткізуге мүмкіндік алған бірыңғай жинақтаушы зейнетақы қорының, ерікті жинақтаушы зейнетақы қорларының, Орталықтың, халыққа қызмет көрсету орталықтарының лауазымды адамдары, қызметкерлері және өзге де адамдар зейнетақы жинақтарының құпиясын құрайтын мәліметтерді жария етуге құқылы емес және оларды жария еткені үшін, осы баптың 3-5-тармақтарында көзделген жағдайларды қоспағанда, Қазақстан Республикасының заңдарына сәйкес жауапты болады.

3. Зейнетақы жинақтарының құпиясы зейнетақы жарналарын төлеуші салымшыға, алушыға, салымшының (алушының) Қазақстан Республикасы заңдарының талаптарына сәйкес ресімделген жазбаша келісімі негізінде кез келген үшінші адамға ашылуы мүмкін.

4. Жеке зейнетақы шоттарындағы ақша қалдықтары мен қозғалысы туралы

а н ы қ т а м а л а р :

1) анықтау және алдын ала тергеу органдарына – олар жүргізіп отырған қылмыстық істер бойынша ;

2) соттарға – сот ұйғарымының негізінде олар жүргізіп отырған істер бойынша;

3) сот орындаушыларына – сот орындаушысының сот санкция берген қаулысының негізінде олардың жүргізуіндегі атқарушылық құжаттар бойынша;

4) салық органдарына – тексеріліп отырған тұлғаға салық салуға байланысты мәселелер бойынша ;

5) уәкілетті органға – салымшының (алушының) өтінішіне байланысты туындаған мәселелер бойынша не олардың бірыңғай жинақтаушы зейнетақы қорының, ерікті жинақтаушы зейнетақы қорының жинақтаушы зейнетақы қорына тексеру жүргізуіне байланысты ;

б) прокурорға – оның қарауындағы материал бойынша өз құзыреті шегінде тексеру жүргізу туралы қаулы негізінде ;

7) қаржы мониторингі жөніндегі уәкілетті органға – «Заңсыз жолмен алынған кірістерді заңдастыруға (жылыстатуға) және терроризмді қаржыландыруға қарсы іс-қимыл туралы» Қазақстан Республикасының Заңында көзделген мақсатта және тәртіппен ;

8) салымшының (алушының) өкілдеріне – нотариат куәландырған сенімхат немесе сот шешімінің негізінде ;

9) Орталыққа – міндетті зейнетақы жарналары бойынша салымшылардың (алушылардың) дерекқорын қалыптастыру және бірыңғай жинақтаушы зейнетақы қорында міндетті кәсіптік жарналарының зейнетақы төлемдеріне алушының құқық алу сәтіне инфляция деңгейін есепке ала отырып, іс жүзінде енгізілген міндетті зейнетақы жарналары, міндетті кәсіптік зейнетақы жарналары мөлшерінде сақталуын есептеу үшін ;

10) орталық атқарушы органға – салымшының (алушының) өтінішіне байланысты туындаған мәселе бойынша ;

11) бірыңғай жинақтаушы зейнетақы қорының, ерікті жинақтаушы зейнетақы қорының жыл сайынғы міндетті аудитін жүргізетін аудиторлық ұйымдарға;

12) алушының не нотариат куәландырған сенімхат немесе сот шешімінің негізінде оның өкілінің өтініші негізінде мемлекеттік қызметтер көрсету үшін халыққа қызмет көрсету орталықтарына берілуі мүмкін.

5. Алушының жеке зейнетақы шотының болуы, олардағы ақша қалдықтары мен қозғалыстары туралы анықтамалар алушы қайтыс болған жағдайда жазбаша сұрау бойынша өсиетте аталған адамдарға, олардың қарауындағы мұрагерлік істер бойынша ұйғарым негізінде соттарға беріледі.

6. Жеке зейнетақы шотының болуы және ондағы ақша туралы анықтамалар алушы

қайтыс болған жағдайда олардың қарауындағы мұрагерлік істер бойынша нотариат кеңселеріне, жеке нотариустарға және шетелдік консулдық мекемелерге беріледі.

58-бап. Уәкілетті орган қолданатын ықпал етудің шектеулі шаралары және санкциялар

1. Уәкілетті орган Қазақстан Республикасы заңнамасының бұзылғандығын тапқан, бірыңғай жинақтаушы зейнетақы қорының, ерікті жинақтаушы зейнетақы қорының лауазымды адамдары мен қызметкерлерінің заңсыз іс-әрекеттері немесе әрекетсіздіктері анықталған, сондай-ақ уәкілетті органның осы Заңда көзделген өзге де талаптары орындалмаған жағдайларда уәкілетті орган бірыңғай жинақтаушы зейнетақы қорына, ерікті жинақтаушы зейнетақы қорына ықпал жасаудың мынадай шектеулі шараларының бірін қолдануға:

- 1) орындалуы міндетті жазбаша нұсқама беруге;
- 2) бірыңғай жинақтаушы зейнетақы қорының, ерікті жинақтаушы зейнетақы қорының басшы қызметкерлерін қызметтік міндеттерін орындаудан шеттету туралы акционерлер алдында мәселе қоюға;
- 3) міндеттеме-хатты ұсыну туралы талап жіберуге;
- 4) міндетті түрде қол қойылуға тиіс жазбаша келісім жасасуға құқылы.

2. Бірыңғай жинақтаушы зейнетақы қорының, ерікті жинақтаушы зейнетақы қорының міндеттеме-хатында Қазақстан Республикасының заңнамасын бұзушылықтарды мойындау фактісі, сондай-ақ бірыңғай жинақтаушы зейнетақы қорының, ерікті жинақтаушы зейнетақы қоры басшылығының оларды қатаң белгіленген мерзімде жою және (немесе) жоспарланған іс-шаралардың тізбесін көрсете отырып, алдағы уақытта Қазақстан Республикасының заңнамасын бұзушылықтарды болдырмау жөнінде кепілдігі қамтылуға тиіс.

3. Жазбаша келісім Қазақстан Республикасының заңнамасын бұзушылықтарды жою қажеттігі туралы және осы бұзушылықтарды жою жөнінде бірінші кезектегі шараларды бекіту жөнінде бірыңғай жинақтаушы зейнетақы қоры, ерікті жинақтаушы зейнетақы қоры мен уәкілетті орган арасында жасалады.

4. Бірыңғай жинақтаушы зейнетақы қоры, ерікті жинақтаушы зейнетақы қоры міндеттеме-хаттың, жазбаша келісімнің немесе жазбаша нұсқаманың осы құжатта көрсетілген мерзімде орындалғандығы жөнінде уәкілетті органға хабарлауға міндетті.

5. Ықпал етудің шектеулі шараларын қолдану тәртібі уәкілетті органның нормативтік құқықтық актілерінде белгіленеді.

6. Уәкілетті орган бірыңғай жинақтаушы зейнетақы қорына, ерікті жинақтаушы зейнетақы қорына оған бұрын қолданған ықпал ету шараларына қарамастан санкция қолдануға құқылы.

7. Уәкілетті орган санкция ретінде мынадай шаралар қолдануға:

- 1) Қазақстан Республикасының заңнамасында белгіленген тәртіппен айыппұл салуға және өндіріп алуға;

2) ерікті жинақтаушы зейнетақы қоры лицензияларының қолданылуын тоқтата тұруға не одан айыруға ;

3) бірыңғай жинақтаушы зейнетақы қорының, ерікті жинақтаушы зейнетақы қорының аталған басшы қызметкерінің (қызметкерлерінің) іс-әрекеттерін Қазақстан Республикасы заңнамасының талаптарына сәйкес келмейді деп тану үшін жеткілікті деректердің негізінде, сонымен бір уақытта бірыңғай жинақтаушы зейнетақы қорының, ерікті жинақтаушы зейнетақы қорының басшы қызметкері лауазымына тағайындауға (сайлауға) келісімін кері қайтарып ала отырып, осы Заңның 55-бабында көрсетілген адамдарды қызметтік міндеттерін орындаудан шеттетуге құқылы.

8. Уәкілетті орган мынадай негіздердің кез келгені бойынша ерікті зейнетақы жарналарын тарту құқығымен инвестициялық портфельді басқаруға лицензияның қолданылуын алты айға дейінгі мерзімге тоқтата тұруға құқылы:

1) лицензия беруге болған негіздеме ақпараттың дәйексіздігі;

2) лицензия берілген сәттен бастап ерікті жинақтаушы зейнетақы қоры қызметінің басталуын бір жылдан астам уақытқа кешіктіруі;

3) ерікті жинақтаушы зейнетақы қорының ерікті зейнетақы жарналары есебінен шарттар бойынша міндеттемелерді жүйелі түрде (күнтізбелік соңғы он екі ай ішінде қатарынан үш және одан да көп жағдайда) орындамауы немесе тиісті түрде орындамауы ;

4) уәкілетті орган белгілеген нормативтерді және орындауға міндетті басқа да ерікті жинақтаушы зейнетақы қоры нормалар мен лимиттерді жүйелі түрде (күнтізбелік соңғы он екі ай ішінде қатарынан үш және одан да көп жағдайларда) бұзуы;

5) Қазақстан Республикасының нормативтік құқықтық актілерін, ерікті жинақтаушы зейнетақы қорының зейнетақылық қағидаларында және (немесе) инвестициялық декларациясында көзделген ережелерді жүйелі түрде (күнтізбелік соңғы он екі ай ішінде қатарынан үш және одан да көп жағдайда) бұзуы;

5-1) уәкілетті орган қолданған ықпал етудің шектеулі шараларының талаптарын орындамауы ;

5-2) уәкілетті органмен жасалған жазбаша келісімге қол қоюдан бас тартуы;

6) жүргізілген аудит туралы аудиторлық ұйымдардың есебінде көрсетілген бұзушылықтарды ерікті жинақтаушы зейнетақы қорының аудиторлық есепті алған күннен бастап үш ай ішінде жоймауы ;

7) есептілік пен мәліметтер бермеу немесе қасақана дәйексіз есептілік пен мәліметтер беру ;

8) заңсыз жолмен алынған кірістерді заңдастыруға (жылыстатуға) және терроризмді қаржыландыруға қарсы іс-қимыл туралы Қазақстан Республикасының заңнамасында көзделген талаптарды ерікті жинақтаушы зейнетақы қорының жүйелі түрде (қатарынан күнтізбелік он екі ай ішінде үш және одан да көп рет) бұзуы.

9. Лицензияның қолданылуын тоқтата тұру жаңа салымшыларды (алушыларды)

т а р т у ғ а т ы й ы м с а л у ғ а ә к е п с о ғ а д ы .

10. Ерікті жинақтаушы зейнетақы қоры лицензиясының қолданылуын тоқтата тұру туралы уәкілетті орган қабылдаған шешімді ерікті жинақтаушы зейнетақы қоры екі баспа басылымында қазақ және орыс тілдерінде хабарландыру жариялау арқылы күнтізбелік он күн ішінде салымшылар мен алушылардың назарына жеткізеді.

11. Ерікті жинақтаушы зейнетақы қоры лицензия қолданысын тоқтата тұрудың себептерін белгіленген мерзімде жоймаса, уәкілетті органға лицензиядан айыруы үшін н е г і з б о л ы п т а б ы л а д ы .

12. Өзіне қатысты уәкілетті орган ықпал етудің шектеулі шараларын немесе санкция қолданған ерікті жинақтаушы зейнетақы қоры не тұлға, оның шешіміне сот тәртібімен шағымдануға құқылы. Уәкілетті органның аталған шешімдеріне шағымдану, олардың орындалуын тоқтата тұрмайды.

8-тарау. Сақтандыру ұйымдарынан сақтандыру төлемдерін жүзеге асыру тәртібі

59-бап. Сақтандыру ұйымдарынан сақтандыру төлемдері

1. Осы Заңның 11-бабының 1 – 3-тармақтарында және 31-бабының 1-тармағы 3) тармақшасында аталған адамдар сақтандыру ұйымымен міндетті зейнетақы жарналары есебінен қалыптасқан зейнетақы жинақтарын пайдалана отырып, сақтандыру төлемдерін өмір бойы жүзеге асыру туралы зейнетақы аннуитеті шартын жасауға құқылы. Бұл ретте, сақтандыру ұйымынан төленетін айлық сақтандыру төлемінің мөлшері зейнетақы аннуитеті шарты жасалған күнге ең төмен зейнетақы мөлшерінен к е м б о л м а у ы к е р е к .

2. Осы Заңның 31-бабының 1-тармағының 2) тармақшасында аталған адамдардың сақтандыру ұйымымен зейнетақы аннуитеті шартын жасаған жағдайда зейнетақы ж и н а қ т а р ы н а л у ғ а қ ұ қ ы ғ ы б а р .

Осы тармақта аталған адамдарға сақтандыру ұйымы зейнетақы аннуитеті шартына сәйкес сақтандыру төлемдерін өмір бойы төлейді. Сақтандыру ұйымымен зейнетақы аннуитеті шарты айлық сақтандыру төлемінің мөлшері зейнетақы аннуитеті шарты жасалған күнге ең төмен зейнетақы мөлшерінен кем болмаған жағдайда жасалады.

3. Осы Заңның 31-бабы 1-тармағының 4) тармақшасында аталған адамдардың міндетті зейнетақы жарналары есебінен қалыптасқан өзінің зейнетақы жинақтарының елу пайызынан аспайтынын пайдалана отырып, зейнетақы аннуитеті шартын жасасқан жағдайда ғана осы Заңның 11-бабының 1-тармағында көрсетілген жасқа жеткенге дейінгі мерзімге зейнетақы жинақтарын алуға құқығы бар.

Міндетті зейнетақы жарналары есебінен қалыптастырылған зейнетақы жинақтарының қалған бөлігі салымшыға (алушыға) осы Заңның 11-бабының 1-тармағында көрсетілген жасқа келгенде белгіленген кесте бойынша бірыңғай

жинақтаушы зейнетақы қорынан зейнетақы төлемдері түрінде төленеді.

4. Осы Заңның 32-бабының 1-тармағы 1) тармақшасында аталған адамдардың міндетті кәсіптік зейнетақы жарналары есебінен қалыптасқан зейнетақы жинақтарын пайдалана отырып, зейнетақы аннуитеті шартын жасаған кезде ғана осы Заңның 11-бабының 1-тармағында көрсетілген жасқа жеткенге дейінгі мерзімге зейнетақы жинақтарын алуға құқығы бар.

5. Осы баптың 2, 4-тармақтарында көрсетілген тұлғалардың зейнетақы жинақтарының сомасы зейнетақы аннуитеті шартының сомасынан артық болған жағдайда, осы айырма салымшыға (алушыға) осы Заңның 11-бабының 1-тармағында көрсетілген жасқа келгенде белгіленген кесте бойынша бірыңғай жинақтаушы зейнетақы қорынан зейнетақы төлемдері түрінде төленеді.

6. Сақтандыру төлемдерін сақтандыру ұйымы деректемелері зейнетақы аннуитеті шартында көрсетілетін сақтанушының банктік шотына аударлады.

Сақтандыру төлемдерінің сомасын аударуға, есепке жатқызуға және төлеуге байланысты банктік қызметтерге ақы төлеу сақтандыру ұйымының өз қаражаты есебінен жүзеге асырылады.

60-бап. Зейнетақы аннуитеті шартын жасасу

1. Зейнетақы аннуитетінің үлгі шартын уәкілетті орган әзірлейді және бекітеді.

2. Зейнетақы аннуитеті шарты сақтанушы (зейнетақы төлемдерін алушы) мен сақтандыру ұйымы арасында осы Заң талаптарында айқындалған мерзімге жасалады.

3. Зейнетақы аннуитеті шартын жасасушы адам сақтандыру ұйымын таңдауға ерікті.

4. Зейнетақы аннуитеті шарты алушының жазбаша өтініші негізінде жасалады.

5. Зейнетақы аннуитеті шарты бірыңғай жинақтаушы зейнетақы қоры немесе ерікті жинақтаушы зейнетақы қоры зейнетақы жинақтарының сомаларын сақтандыру ұйымына аударған сәттен бастап күшіне енеді және тараптар үшін міндетті болады.

6. Зейнетақы аннуитеті шартын жасаған адамның оны жасасқан күннен бастап екі жыл ішінде бұзуға құқығы жоқ.

Басқа сақтандыру ұйымымен зейнетақы аннуитеті шартын жасасқан жағдайда зейнетақы аннуитеті шартын мерзімінен бұрын тоқтатуға болады. Зейнетақы аннуитеті шартын мерзімінен бұрын тоқтатқан жағдайда:

онда көзделген сатып алу сомасы, жүзеге асырылған сақтандыру төлемдері мен сақтандыру ұйымының іс жүргізуге жұмсаған шығыстары сомасы шегеріліп төленген сақтандыру сыйлықақысы сомасынан кем болмауы керек;

жаңадан жасалған зейнетақы аннуитеті шарты бойынша сақтандыру ұйымынан айлық сақтандыру төлемінің мөлшері уәкілетті органның нормативтік құқықтық актісінде белгіленген тәртіппен айқындалған мөлшерден төмен болмайды.

7. Егер осы Заңның 11-бабының 1 – 3-тармақтарында, 31-бабының 1-тармағының 2) және 3) тармақшаларында және 32-бабы 1-тармағының 1) тармақшасында аталған

адамдардың зейнетақы жинақтарының сомасы сақтандыру ұйымымен жасалған зейнетақы аннуитеті шарты бойынша сомасынан асатын болса, аталған айырма салымшыға (алушыға) бірыңғай жинақтаушы зейнетақы қорынан зейнетақы төлемдері түрінде осы Заңда белгіленген тәртіппен төленеді не салымшы (алушы) басқа сақтандыру ұйымымен зейнетақы аннуитеті шартын жасау үшін пайдаланады.

61-бап. Зейнетақы аннуитеті шарты тараптарының құқықтары мен міндеттері

1 . С а қ т а н у ш ы н ы ң :

1) сақтандыру ұйымы жүргізген сақтандыру төлемдері мөлшерінің есебімен т а н ы с у ғ а ;

2) осы Заңның 11-бабының 1 – 3-тармақтарында, 31-баптың 1-тармағының 2) және 3) тармақшаларында және 32-баптың 1-тармағының 1) тармақшасында аталған адамдардың міндетті зейнетақы жарналары және (немесе) міндетті кәсіптік зейнетақы жарналары есебінен зейнетақы жинақтарының сомасы осы шарт бойынша сақтандыру сыйақысын төлеуге зейнетақы аннуитеті шартын жасау үшін жеткіліксіз болса ерікті зейнетақы жарналары, сондай-ақ салымшының (алушының) ақшасы қолданылуы м ү м к і н ;

3) сақтандыру ұйымынан төленетін сақтандыру төлемдері мөлшерінің есебін жүргізу үшін тәуелсіз сарапшыларды тартуға;

4) зейнетақы аннуитеті шарты жоғалған жағдайда оның көшірмесін алуға құқығы б а р .

2 . С а қ т а н у ш ы :

1) зейнетақы аннуитеті шартын жасасқан күннен бастап күнтізбелік он күн ішінде осы шарттың түпнұсқасын табыс ете отырып, бірыңғай жинақтаушы зейнетақы қорын, ерікті жинақтаушы зейнетақы қорын хабардар етуге;

2) зейнетақы аннуитеті шартын мерзімінен бұрын тоқтатқан кезде басқа сақтандыру ұйымымен зейнетақы аннуитеті шартын жасаған күннен бастап күнтізбелік он күн ішінде, бұрынғы сақтандыру ұйымына жаңа шарттың түпнұсқасын табыс ете отырып, бұрын жасасқан зейнетақы аннуитеті шарты бойынша міндеттемелерді орындаудан біржақты тәртіппен бас тартуға міндетті.

3. Сақтандыру ұйымы зейнетақы аннуитеті шартына сәйкес сақтандыру сыйлықақысы сомасын бір рет және толық көлемде алады.

4 . С а қ т а н д ы р у ұ й ы м ы :

1) сақтанушыны сақтандыру ұйымынан төленетін сақтандыру төлемдері мөлшерінің есебімен т а н ы с т ы р у ғ а ;

2) зейнетақы аннуитеті шартын үш данада ресімдеуге міндетті, оның екеуі с а қ т а н у ш ы ғ а б е р і л е д і ;

3) осы баптың 2-тармағының 2) тармақшасында көзделген зейнетақы аннуитеті шартының түпнұсқасын алған кезден бастап күнтізбелік жиырма күн ішінде зейнетақы аннуитеті шартында көрсетілген сақтандыру ұйымына сатып алу сомасын аударуға;

4) сақтандыру ұйымынан зейнетақы аннуитеті шартында көзделген сақтандыру төлемдері уақытылы жүзеге асырылмаған кезде сақтанушыға кешіктірілген әр күн үшін төленбей қалған соманың 1,5 пайызы мөлшерінде өсімпұл төлеуге;

5) сақтанушы қайтыс болған жағдайда отбасыға не қайтыс болған адамды жерлеген адамға жерлеуге арналған жәрдемақы түрінде зейнетақы аннуитеті шартында белгіленген мөлшерде, бірақ кемінде республикалық бюджет туралы заңда тиісті қаржы жылына белгіленген он бес еселенген айлық есептік көрсеткіш мөлшерінде сақтандыру төлемін жүзеге асыруға міндетті.

62-бап. Зейнетақы жинақтарын сақтандыру ұйымына аударудың тәртібі

1. Бірыңғай жинақтаушы зейнетақы қоры, ерікті жинақтаушы зейнетақы қоры уәкілетті органның нормативтік құқықтық актісінде белгіленген талаптарға сәйкес келетін құжаттарды алған күннен бастап бес жұмыс күнінен кешіктірілмейтін мерзімде алушының зейнетақы жинақтарын сақтандыру ұйымына аударуға міндетті.

2. Осы баптың 1-тармағында көрсетілген міндеттемелердің орындалуын кешіктірген жағдайда бірыңғай жинақтаушы зейнетақы қоры, ерікті жинақтаушы зейнетақы қоры алушы алдында Қазақстан Республикасының заңнамалық актілеріне сәйкес жауапты болады.

63-бап. Зейнетақы аннуитеті шарттары бойынша сақтандыру сыйлықақысы мен сақтандыру төлемдерін есептеуді жүзеге асыру

1. Сақтандыру сыйлықақысы мен сақтандыру төлемін есептеуді уәкілетті орган белгілеген әдістемеге сәйкес сақтандыру ұйымы не тәуелсіз сарапшы жүзеге асырады.

2. Сақтандыру ұйымының жасалатын зейнетақы аннуитеті шарттары бойынша іс жүргізуге жұмсалатын шығыстарының жол берілетін деңгейін уәкілетті орган б е л г і л е й д і .

3. Зейнетақы аннуитеті шарты бойынша сақтандыру төлемдері мерзімдік сақтандыру төлемдерін және сақтанушының қалауы бойынша біржолғы сақтандыру т ө л е м і н қ а м т и д ы .

Мерзімдік сақтандыру төлемдері осы Заңның 60-бабының талаптарына сәйкес зейнетақы аннуитеті шарты тараптарының келісімі бойынша ай сайын, тоқсан сайын немесе өзге де тәртіппен, бірақ жылына кемінде бір рет жүзеге асырылады.

Сақтандыру ұйымы бірінші мерзімдік сақтандыру төлемін зейнетақы аннуитеті шарты бойынша сақтандыру ұйымына зейнетақы жинақтарын аударған кезден бастап он жұмыс күнінен кешіктірмей жүзеге асырады.

4. Біржолғы сақтандыру төлемінің мөлшері бірыңғай жинақтаушы зейнетақы қорынан, ерікті жинақтаушы зейнетақы қорынан сақтандыру ұйымына аударылатын зейнетақы жинақтарының сомасына қарай, мынадай:

1) егер аударылатын зейнетақы жинақтарының сомасы республикалық бюджет туралы заңда тиісті қаржы жылына белгіленген және зейнетақы аннуитеті шартын жасасқан күні қолданыста болған айлық есептік көрсеткіштің 7 000 еселенген

мөлшерінен аспайтын болса, сақтандыру сыйлықақысы сомасының он пайызынан аспайтын;

2) егер аударылатын зейнетақы жинақтарының сомасы республикалық бюджет туралы заңда тиісті қаржы жылына белгіленген және зейнетақы аннуитеті шартын жасасқан күні қолданыста болған айлық есептік көрсеткіштің 7 000 еселенген мөлшерінен асып кеткенімен, айлық есептік көрсеткіштің 15 000 еселенген мөлшерінен аспайтын болса, сақтандыру сыйлықақысы сомасының жиырма пайызынан аспайтын;

3) егер аударылатын зейнетақы жинақтарының сомасы республикалық бюджет туралы заңда тиісті қаржы жылына белгіленген және зейнетақы аннуитеті шартын жасасқан күні қолданыста болған айлық есептік көрсеткіштің 15 000 еселенген мөлшерінен асып кетсе, сақтандыру сыйлықақысы сомасының отыз пайызынан аспайтын мөлшерде белгіленеді.

Біржолғы сақтандыру төлемі бірінші зейнетақы аннуитеті шартын жасаған кезде бір рет жүзеге асырылады.

5. Зейнетақы аннуитеті шартын жасау жөніндегі делдалдық қызметтерді сақтандыру ұйымына осы сақтандыру ұйымымен еңбек шартын жасаған адам ғана көрсете алады.

6. Сақтандыру ұйымы осы баптың 4-тармағында көзделген талаппен зейнетақы аннуитеті шартын жасасу бойынша делдалдық қызмет көрсеткені үшін төлейтін комиссиялық сыйақының мөлшерін сақтандыру ұйымының біржолғы сақтандыру төлемін есепке алмастан есептейді.

9-тарау. Азаматтардың жекелеген санаттарын зейнетақымен қамсыздандыру ерекшеліктері

64-бап. Еңбек сіңірген жылдары үшін зейнетақы төлемдерін алу құқығы

1. Әскери қызметшілердің (мерзімді қызмет атқаратын әскери қызметшілерді қоспағанда), арнаулы мемлекеттік және құқық қорғау органдарының арнаулы атақтар, сыныптық шендер берілген қызметкерлерінің, сондай-ақ арнаулы атақтар, сыныптық шендер алу және нысанды киім киіп жүру құқықтары 2012 жылғы 1 қаңтардан бастап жойылғандардың:

1) әскери қызметте, арнаулы атақтар, сыныптық шендер беріліп, арнаулы мемлекеттік және құқық қорғау органдарындағы қызметте кемінде жиырма бес жыл еңбек сіңірген, қызметте болудың Қазақстан Республикасының заңнамасында белгіленген шекті жасына толғандардың;

2) әскери қызметте, арнаулы атақтар, сыныптық шендер беріліп, арнаулы мемлекеттік және құқық қорғау органдарындағы қызметте кемінде жиырма бес жыл еңбек сіңірген, штаттың қысқартылуына, өз еркі бойынша және денсаулық жағдайына байланысты босатылғандардың;

3) арнаулы мемлекеттік органдардың офицерлері, прапорщиктері (мичмандары),

құқық қорғау органдарының арнаулы атақтар, сыныптық шендер берілген қызметкерлері, орта, аға және жоғары басшы құрамындағы адамдары, сондай-ақ әскери қызметті келісімшарт бойынша өткеріп жүрген, әскери қызметте және арнаулы атақтар, сыныптық шендер беріліп, арнаулы мемлекеттік және құқық қорғау органдарындағы қызметте тұрудың Қазақстан Республикасының заңнамасында белгіленген шекті жасына жетуіне, штаттың қысқартылуына немесе денсаулық жағдайына байланысты босатылған, жиырма бес және одан да көп жыл жалпы еңбек өтілі бар, оның кемінде он екі жылы мен алты айын әскери қызметте, арнаулы мемлекеттік және құқық қорғау органдарында үздіксіз қызмет атқарған адамдардың еңбек сіңірген жылдары үшін зейнетақы төлемдерін алуға құқығы бар.

2. Қызметтен босатылған және 1998 жылғы 1 қаңтардағы жағдай бойынша он және одан да көп жыл еңбек сіңірген әскери қызметшілерге, арнаулы мемлекеттік және құқық қорғау органдарының арнаулы атақтар, сыныптық шендер берілген қызметкерлеріне, арнаулы атақтар, сыныптық шендер алу және нысанды киім киіп жүру құқықтары 2012 жылғы 1 қаңтардан бастап жойылған адамдарға осы баптың 1-тармағына сәйкес еңбек сіңірген жылдары үшін зейнетақы алуға құқығы болмаған жағдайда Орталықтан төленетін зейнетақы төлемдері осы Заңға сәйкес жалпы негіздерде тағайындалады.

3. Әскери қызметшілер, арнаулы мемлекеттік және құқық қорғау органдарының, бұрынғы Мемлекеттік тергеу комитетінің қызметкерлері, сондай-ақ арнаулы атақтар, сыныптық шендер алу және нысанды киім киіп жүру құқықтары 2012 жылғы 1 қаңтардан бастап жойылған адамдар арасынан зейнеткерлерді әскери (арнаулы) атақ, сыныптық шен бере отырып мемлекеттік қызметке қабылдау кезінде зейнетақы төлеу лауазымға тағайындалған күннен бастап тоқтатылады.

4. Әскери және арнаулы атақтар, сыныптық шендер алу және нысанды киім киіп жүру құқықтары 2012 жылғы 1 қаңтардан бастап жойылған құқық қорғау органдары қызметкерлерінің осы баптың 1-тармағында көрсетілген негіздер бойынша 2012 жылғы 1 қаңтарда әскери (арнаулы) атақ, сыныптық шен бойынша тіркелген осы санаттағы адамдар үшін әскери және құқық қорғау қызметтерінде тұрудың тиісті шекті жасына толуына байланысты еңбек сіңірген жылдары үшін зейнетақы төлемдерін алуға құқығы бар.

65-бап. Еңбек сіңірген жылдары үшін Орталықтан төленетін зейнетақы төлемдерінің мөлшері

1. Орталықтан төленетін зейнетақы төлемдері:

1) осы Заңның 64-бабының 1-тармағында көрсетілген негіздер бойынша зейнетақы төлемдерін алуға құқығы бар адамдарға әскери қызмет өтілі, арнаулы мемлекеттік және құқық қорғау органдарындағы қызмет өтілі 1998 жылғы 1 қаңтардағы жағдай бойынша он жыл және одан да көп болғанда толық көлемде;

2) осы Заңның 64-бабының 1-тармағында көрсетілген негіздер бойынша зейнетақы

төлемдеріне құқығы бар адамдарға әскери қызмет өтілі, арнаулы мемлекеттік құқық қорғау органдарындағы қызмет өтілі 1998 жылғы 1 қаңтардағы жағдай бойынша он жылға жетпейтін болса толық емес көлемде тағайындалады.

2. Орталықтан толық көлемде төленетін зейнетақы төлемдері осы Заңның 67-бабына сәйкес айқындалатын ақшалай қаражаттың елу пайызы есебінен белгіленеді.

3. Орталықтан толық емес көлемде төленетін зейнетақы төлемдері 1998 жылғы 1 қаңтардағы жағдай бойынша еңбек сіңірген жылдарының және еңбек өтілінің әр жылына шаққанда осы Заңның 67-бабына сәйкес айқындалатын ақшалай қаражаттың екі пайызы есебінен белгіленеді.

4. Әскери қызметте, арнаулы мемлекеттік және құқық қорғау органдарындағы қызметте жиырма бес жылдан астам еңбек сіңірген жылдарының әр жылы үшін осы Заңның 64-бабы 1-тармағының 1) және 2) тармақшаларына сәйкес тағайындалған толық көлемдегі зейнетақы төлемдерінің мөлшері осы Заңның 67-бабына сәйкес айқындалатын ақшалай қаражаттың екі пайызына, еңбек өтілінің әр жылы үшін бір пайызына көбейтіледі. Жиырма бес жылдан астам жалпы еңбек өтілінің әр жылы үшін осы Заңның 64-бабы 1-тармағының 3) тармақшасына сәйкес тағайындалған толық көлемдегі зейнетақы төлемдерінің мөлшері осы Заңның 67-бабына сәйкес айқындалатын ақшалай қаражаттың бір пайызына көбейтіледі.

5. Осы баптың 1 – 4-тармақтарына сәйкес есептеп шығарылған зейнетақы төлемдерінің жалпы мөлшерін осы Заңның 67-бабына сәйкес айқындалатын ақшалай қаражаттың алпыс бес пайызынан асыруға болмайды. Әскери қызметшілерге, арнаулы мемлекеттік және құқық қорғау органдарының қызметкерлеріне, сондай-ақ 2012 жылғы 1 қаңтардан бастап арнаулы атақтар, сыныптық шендер алу және нысанды киім киіп жүру құқықтары жойылған адамдарға айлық зейнетақы төлемдерінің ең жоғары мөлшерін республикалық бюджет туралы заңда тиісті қаржы жылына белгіленген айлық есептік көрсеткіштің жүз төрт еселенген мөлшерінен асыруға болмайды.

66-бап. Еңбек сіңірген жылдарды есептеу

Әскери қызметшілерге, арнаулы мемлекеттік және құқық қорғау органдарының қызметкерлеріне, сондай-ақ әскери немесе арнаулы атақтар, сыныптық шендер алу және нысанды киім киіп жүру құқықтары 2012 жылғы 1 қаңтардан бастап жойылған адамдардың еңбек сіңірген жылдары Қазақстан Республикасының Үкіметі айқындайтын тәртіппен есептеп шығарылады.

Бұл ретте зейнетақы төлемдерін тағайындау үшін еңбек сіңірген жылдары Қазақстан Республикасының заңнамасында белгіленген жағдайларды қоспағанда, күнтізбелік жылдар бойынша есептеледі.

67-бап. Зейнетақымен қамсыздандыру үшін ескерілетін ақшалай қаражаттың мөлшері

1. Әскери қызметшілерді, арнаулы мемлекеттік және құқық қорғау органдарының қызметкерлерін, сондай-ақ әскери немесе арнаулы атақтар, сыныптық шендер алу және

нысанды киім киіп жүру құқықтары 2012 жылғы 1 қаңтардан бастап жойылған адамдарды зейнетақымен қамсыздандыру үшін ескерілетін ақшалай қаражаттың мөлшері қызметтен босатылған (жеке құрам тізімінен шығарылған) күнге белгіленеді.

2. Әскери қызметшілерді, арнаулы мемлекеттік және құқық қорғау органдарының әскери немесе қызметкерлерін, сондай-ақ әскери немесе арнаулы атақтар, сыныптық шендер алу және нысанды киім киіп жүру құқықтары 2012 жылғы 1 қаңтардан бастап жойылған адамдарды зейнетақымен қамсыздандыру үшін ескерілетін ақшалай қаражаттың мөлшеріне лауазымдық жалақысы, әскери (арнаулы) атағы, сыныптық шені бойынша жалақысы (қосымша ақы) кіреді.

3. Кеден органдарын қоспағанда, әскери қызметшілерді, арнаулы мемлекеттік және құқық қорғау органдарының қызметкерлерін, сондай-ақ әскери немесе арнаулы атақтар, сыныптық шендер алу және нысанды киім киіп жүру құқықтары 2012 жылғы 1 қаңтардан бастап жойылған адамдарды зейнетақымен қамсыздандыру үшін ескерілетін ақшалай қаражаттың мөлшері соңғы қызмет атқарған жерінің тиісті органның белгіленген үлгідегі анықтамасында расталады.

68-бап. Зейнетақы төлемдерін тағайындау және оны жүзеге асыру мерзімдері

1. Әскери қызметшілерге, арнаулы мемлекеттік және құқық қорғау органдарының қызметкерлеріне, сондай-ақ әскери немесе арнаулы атақтар, сыныптық шендер алу және нысанды киім киіп жүру құқықтары 2012 жылғы 1 қаңтардан бастап жойылған адамдарға тағайындалған зейнетақы төлемдерін бюджет қаражаты есебінен төлеу қызметтен босатылған (жеке құрам тізімінен шығарылған) күннен бастап, бірақ оларға ақшалай қаражат төленген күннен кейін жүзеге асырылады.

2. Әскери қызметшілерге, арнаулы мемлекеттік және құқық қорғау органдарының әскери немесе арнаулы атақтар, сыныптық шендер алу және нысанды киім киіп жүру құқықтары 2012 жылғы 1 қаңтардан бастап жойылған адамдарға тиісті қызметтерді қамтуға көзделген қаражат есебінен зейнетақы төлемдерін жүзеге асыру алушылардың еңбекақысы немесе басқа да табысы болуына қарамастан толық жүргізіледі.

3. Әскери қызметшілерге, арнаулы мемлекеттік және құқық қорғау органдарының арнаулы атақтар, сыныптық шендер берілген қызметкерлеріне, сондай-ақ әскери немесе арнаулы атақтар, сыныптық шендер алу және нысанды киім киіп жүру құқықтары 2012 жылғы 1 қаңтардан бастап жойылған адамдарға жеке зейнетақы жинақтарының есебінен зейнетақы төлемдері зейнетақы шартына сәйкес жүргізіледі.

4. Әскери қызметшілер, арнаулы атақтар, сыныптық шендер берілген және Қазақстан Республикасының ішкі істер органдарының, бұрынғы Мемлекеттік тергеу комитеті және прокуратураның, Кеден комитеті, Төтенше жағдайлар комитетінің қызметкерлері үшін Қазақстан Республикасының заңнамасында белгіленген тәртіп қолданылатын арнаулы мемлекеттік органдардың және прокуратура органдарының, ішкі істер органдарының және Қазақстан Республикасы Әділет министрлігінің бұрынғы Қылмыстық-атқару жүйесі комитетінің, қаржы полициясы мен мемлекеттік

өртке қарсы қызмет органдарының қызметкерлері арасынан зейнеткерлерге бұрын тағайындалған зейнетақы төлемдері жаңартылған кезде немесе еңбек сіңірген жылдары үшін зейнетақыға Орталықтан зейнетақы қайта тағайындалған жағдайда зейнетақы еңбек сіңірген жылдары үшін берілетін зейнетақыны төлеу тоқтатылған кезде белгіленген мөлшерде, зейнетақы төлеу тоқтатыла тұрған кезең үшін Қазақстан Республикасының заңнамасында белгіленген тәртіппен жүргізілген индекстеу ескеріле
о т ы р ы п т ө л е н е д і .

5. Әскери қызметшілер, арнаулы мемлекеттік және құқық қорғау органдарының қызметкерлері, сондай-ақ әскери немесе арнаулы атақтар, сыныптық шендер алу және нысанды киім киіп жүру құқықтары 2012 жылғы 1 қаңтардан бастап жойылған адамдар арасынан зейнеткерлерге бұрын тағайындалған зейнетақы төлемдері жаңартылған кезде немесе еңбек сіңірген жылдары үшін зейнетақыға Орталықтан зейнетақы қайта тағайындалған жағдайда зейнетақы еңбек сіңірген жылдары үшін берілетін зейнетақыны төлеу тоқтатылған кезде белгіленген мөлшерде, зейнетақы төлеу тоқтатыла тұрған кезең үшін Қазақстан Республикасының заңнамасында белгіленген тәртіппен жүргізілген индекстеу ескеріле отырып төленеді.

69-бап. Қаражат және зейнетақы төлеу тәртібі

1. Әскери қызметшілер, арнаулы атақтар, сыныптық шендер берілген және прокуратура органдарының, ішкі істер және бұрынғы Мемлекеттік тергеу комитеті органдарының қызметкерлері үшін Қазақстан Республикасының заңнамасында белгіленген тәртіп қолданылатын құқық қорғау органдарының қызметкерлері арасынан 1998 жылғы 1 қаңтарға дейін зейнеткерлікке шыққан адамдарды зейнетақымен қамсыздандыру зейнетақының белгіленген мөлшері сақталып бюджет қаражаты
е с е б і н е н жү р г і з і л е д і .

2. 1998 жылғы 1 қаңтардағы жағдай бойынша он жылдан астам әскери қызмет немесе құқық қорғау органдарындағы қызмет өтілі бар әскери қызметшілерді, құқық қорғау органдарының қызметкерлерін зейнетақымен қамсыздандыру бюджет қаражаты
е с е б і н е н жү р г і з і л е д і .

3. 1998 жылғы 1 қаңтардағы жағдай бойынша он жылдан астам әскери қызмет немесе прокуратура, ішкі істер және бұрынғы Мемлекеттік тергеу комитеті органдарындағы қызмет өтілі бар әскери қызметшілерді, арнаулы атақтар, сыныптық шендер берілген және прокуратура органдарының, ішкі істер және бұрынғы Мемлекеттік тергеу комитеті органдарының қызметкерлері үшін Қазақстан Республикасының заңнамасында белгіленген тәртіп қолданылатын арнаулы мемлекеттік және құқық қорғау органдарының қызметкерлерін зейнетақымен қамсыздандыру бюджет қаражаты есебінен жүргізіледі.

4. Бюджет қаражаты есебінен ұсталатын, 1998 жылғы 1 қаңтардағы жағдай бойынша әскери қызметтегі, құқық қорғау органдарындағы қызмет өтілі он жылға жетпейтін әскери қызметшілер, арнаулы мемлекеттік және құқық қорғау органдарының

қызметкерлері, сондай-ақ әскери немесе арнаулы атақтар, сыныптық шендер алу және нысанды киім киіп жүру құқықтары 2012 жылғы 1 қаңтардан бастап жойылған адамдар үшін бюджет қаражаты есебінен осы Заңның 67-бабының 2-тармағында белгіленген ақшалай қаражаттың жиырма пайызы мөлшерінде жинақтаушы зейнетақы қорына салымшының таңдауы бойынша жеке зейнетақы шотына міндетті зейнетақы жарналарын аудару тәртібі енгізіледі.

Әскери қызметшілер мен арнаулы мемлекеттік және құқық қорғау органдарының қызметкерлеріне, сондай-ақ әскери немесе арнаулы атақтар, сыныптық шендер алу және нысанды киім киіп жүру құқықтары 2012 жылғы 1 қаңтардан бастап жойылған адамдарға зейнетақы төлеу жеке зейнетақы жинақтары негізге алынып бірыңғай жинақтаушы зейнетақы қорынан, сондай-ақ бюджет қаражаты есебінен жүзеге асырылады.

5. 1998 жылғы 1 қаңтардан кейін алғаш рет қызметке қабылданған әскери қызметшілер, арнаулы мемлекеттік және құқық қорғау органдарының қызметкерлері, сондай-ақ әскери немесе арнаулы атақтар, сыныптық шендер алу және нысанды киім киіп жүру құқықтары 2012 жылғы 1 қаңтардан бастап жойылған адамдар үшін осы баптың 3-тармағына сәйкес зейнетақы жинақтарын қалыптастыру тәртібі қолданылады. Оларға зейнетақы төлемдері жеке зейнетақы жинақтары негізге алынып, бірыңғай жинақтаушы зейнетақы қорынан төленеді.

70-бап. Әскери қызметшілер мен арнаулы мемлекеттік және құқық қорғау органдарының қызметкерлерін зейнетақымен қамсыздандыруды жүзеге асыратын органдар

1. Әскери қызметшілерге, арнаулы мемлекеттік және құқық қорғау органдарының қызметкерлеріне, сондай-ақ әскери немесе арнаулы атақтар, сыныптық шендер алу және нысанды киім киіп жүру құқықтары 2012 жылғы 1 қаңтардан бастап жойылған адамдарға зейнетақы төлемдерін тағайындауды тиісті мемлекеттік органдар Қазақстан Республикасының Үкіметі айқындайтын тәртіппен жүзеге асырады.

2. Әскери қызметшілерді, арнаулы мемлекеттік және құқық қорғау органдарының қызметкерлерін, сондай-ақ әскери немесе арнаулы атақтары, сыныптық шендері бар және нысанды киім киіп жүру құқықтары 2012 жылғы 1 қаңтардан бастап жойылған адамдарды зейнетақымен қамсыздандыру бірыңғай жинақтаушы зейнетақы қорына және (немесе) ерікті жинақтаушы зейнетақы қорына міндетті және ерікті зейнетақы жарналары есебінен осы Заңда айқындалған тәртіппен жүзеге асырылады.

71-бап. Мүгедектігі бойынша, асыраушысынан айырылу жағдайы бойынша және жасына байланысты әлеуметтік зейнетақылар алуға құқығы барларға мүгедектігі бойынша, асыраушысынан айырылу жағдайы бойынша және жасына байланысты берілетін мемлекеттік әлеуметтік жәрдемақылар

1. Мүгедектігі бойынша, асыраушысынан айырылу жағдайы бойынша тағайындалған зейнетақылар, әлеуметтік зейнетақылар 1998 жылғы 1 қаңтардан бастап

мүгедектігі бойынша, асыраушысынан айырылу жағдайы бойынша және жасына байланысты мемлекеттік әлеуметтік жәрдемақылар нысанында бюджет қаражаты е с е б і н е н т ө л е н е д і .

2. Мемлекеттік әлеуметтік жәрдемақының мөлшері 1998 жылғы 1 қаңтарға дейін алынған зейнетақының мөлшерінен кем болмауға тиіс.

3. Осы Заңның 11-бабында белгіленген жағдайлар болған ретте мүгедектігі бойынша жәрдемақы азаматтың тілегіне орай Қазақстан Республикасының заңдарында белгіленген тәртіппен Орталықтан төленетін зейнетақы төлемдерімен ауыстырылуы м ү м к і н .

4. Мемлекеттік әлеуметтік жәрдемақыларды тағайындаудың шарттары, тәртібі және мөлшері Қазақстан Республикасының заң актілерінде белгіленеді.

10-тарау. Қорытынды және өтпелі ережелер

72-бап. Қазақстан Республикасының зейнетақымен қамсыздандыру туралы заңнамасын бұзғаны үшін жауапкершілік

Қазақстан Республикасының зейнетақымен қамсыздандыру туралы заңнамасын бұзу Қазақстан Республикасының заңдарына сәйкес жауаптылыққа әкеп соғады.

73-бап. Өтпелі ережелер

1. Қазақстан Республикасының Үкіметі осы Заң қолданысқа енгізілген күнінен бастап бір ай ішінде бірыңғай жинақтаушы зейнетақы қорын құрады.

2. Осы заң қолданысқа енгізілгенге дейін зейнетақымен қамсыздандыру туралы шарттар бойынша жинақтаушы зейнетақы қорларының зейнетақы активтері мен міндеттемелерін бірыңғай жинақтаушы зейнетақы қорына беру уәкілетті органның нормативтік құқықтық актісінде белгіленген тәртіппен кесте бойынша жүзеге а с ы р ы л а д ы .

Жинақтаушы зейнетақы қорларының зейнетақы активтері мен міндеттемелерін зейнетақымен қамсыздандыру туралы шарттар бойынша беру бірыңғай жинақтаушы зейнетақы қорының, жинақтаушы зейнетақы қорларының, бұрынғы кастодиан-банктердің, зейнетақы активтерін инвестициялық басқаруды жүзеге асыратын ұйымдардың, Орталық пен Қазақстан Республикасы Ұлттық Банкінің уәкілетті өкілдері қол қойған зейнетақы активтері мен міндеттемелерін қабылдап алу-тапсыру актілерімен рәсімделеді.

Осы Заң қолданысқа енгізілген күнге салымшылардың (алушылардың) алдында зейнетақы активтері бойынша берешегі бар жинақтаушы зейнетақы қорлары зейнетақы активтері мен міндеттемелерін қабылдап алу-тапсыру актісіне қол қойылатын күнге д е й і н о н ы ө т е у г е м і н д е т т і .

Бірыңғай жинақтаушы зейнетақы қорларына зейнетақы активтері мен міндеттемелерді берумен байланысты шығыстар жинақтаушы зейнетақы қорларының

өз қаражаты есебінен жүзеге асырылады.

2013 жылғы 1 қаңтардағы жағдай бойынша қаржылық есептіліктің халықаралық стандарттарына сәйкес жасалған жинақтаушы зейнетақы қорының жылдық қаржылық есептілігіне аудитті зейнетақы активтерін бірыңғай жинақтаушы зейнетақы қорына бергенге дейін жинақтаушы зейнетақы қоры уәкілетті органға ұсынады.

Жинақтаушы зейнетақы қорының жыл сайынғы аудиторлық есебі аудитордың – орындаушының және аудиторлық ұйымның жинақтаушы зейнетақы қорының қаржылық есептілігі туралы тәуелсіз пікірін және осы жинақтаушы зейнетақы қорының зейнетақы активтеріне қатысты есепке алуды жүргізу және есептіліктің жасалуы тәртібінің Қазақстан Республикасы заңнамасының талаптарына сәйкестігіне тексеру нәтижелері туралы ақпаратты қамтуға тиіс.

3. Осы Заң қолданысқа енгізілген күннен бастап және бірыңғай жинақтаушы зейнетақы қорына зейнетақы активтері мен міндеттемелерді зейнетақымен қамсыздандыру туралы шарттар бойынша беру аяқталғанға дейін:

1) салымшылардың (алушылардың) зейнетақы жинақтарын жинақтаушы зейнетақы қорларынан сақтандыру ұйымдарына аудару;

2) салымшылардың (алушылардың) зейнетақы жинақтарын бірыңғай жинақтаушы зейнетақы қорына беруді қоспағанда, кестеде айқындалған мерзімдерде бір жинақтаушы зейнетақы қорынан басқа жинақтаушы зейнетақы қорына аудару
т о қ т а т ы л а д ы .

4. Жинақтаушы зейнетақы қорының зейнетақы жарналарын тартуға және уәкілетті орган берген зейнетақы төлемдерін жүзеге асыруға лицензияның қолданысы зейнетақы активтері мен міндеттемелерді қабылдау-тапсыру актісіне осы баптың 1-тармағында көрсетілген барлық уәкілетті өкілдер қол қойған күннен кейінгі күннен бастап
т о қ т а т ы л а д ы .

5. Бірыңғай жинақтаушы зейнетақы қоры осы баптың 2-тармағына сәйкес зейнетақы жинақтары бірыңғай жинақтаушы зейнетақы қорына берілген салымшылармен (алушылармен) осы Заң қолданысқа енгізілгенге дейін жасалған барлық зейнетақымен қамсыздандыру туралы шарттар бойынша құқық иеленуші болып
т а б ы л а д ы .

Осы Заң қолданысқа енгізілгенге дейін салымшылардың (алушылардың) жинақтаушы зейнетақы қорларымен жасаған зейнетақымен қамсыздандыру туралы шарттары бірыңғай жинақтаушы зейнетақы қорының зейнетақы қағидаларына қайшы келмейтін бөліктерінде қолданылады.

6. Жинақтаушы зейнетақы қорлары:

1) уәкілетті органның нормативтік құқықтық актісінде белгіленген тәртіппен және мерзімде зейнетақы активтері мен міндеттемелерді зейнетақымен қамсыздандыру туралы шарттар бойынша бірыңғай жинақтаушы зейнетақы қорына беруді жүзеге
а с ы р у ғ а ;

2) зейнетақы жарналарын тартуға және зейнетақы төлемдерін жүзеге асыруға лицензияның қолданысы тоқтатылған күннен бастап күнтізбелік он күннен кешіктірмей уәкілетті органға лицензиялардың бланкілерін қайтаруға міндетті.

7. Осы бапта көзделген талаптарды жинақтаушы зейнетақы қорлары орындамаған жағдайда уәкілетті орган оларға Қазақстан Республикасының заңдарында көзделген ықпал ету шаралары мен санкцияларды қолдануға құқылы.

8. Осы Заң қолданысқа енгізілген күнге зейнетақы активтерін инвестициялық басқаруды жүзеге асыруға лицензиясы бар ұйымдар уәкілетті органға зейнетақы активтерін инвестициялық басқаруды жүзеге асыруға лицензияның бланкін қайтарғаннан кейін инвестициялық портфельді басқару жөніндегі қызметі жүзеге асыруға лицензия беру туралы өтінішпен жүгінуге құқылы.

Уәкілетті орган осы тармақтың бірінші бөлігінде көрсетілген құжаттар келіп түскен сәттен бастап отыз жұмыс күні ішінде инвестициялық портфельді басқару жөніндегі қызметті жүзеге асыруға лицензия береді.

9. Осы Заң қолданысқа енгізілген күнге зейнетақы активтерін инвестициялық басқаруды жүзеге асырған ұйымдарға инвестициялық портфельді басқару жөніндегі қызметті жүзеге асыруға лицензияны уәкілетті орган осы баптың 7-тармағында көрсетілген құжаттардың негізінде олар ұсынылған сәттен бастап отыз жұмыс күні і ш і н д е б е р е д і .

9. Осы Заңның 39-бабының 3-тармағы мен 40-бабында белгіленген талаптар, зейнетақы жинақтары Заңның осы бабының 2-тармағында көзделген тәртіппен бірыңғай жинақтаушы зейнетақы қорына берілген салымшыларға қолданылмайды.

10. Жинақтаушы зейнетақы қорынан зейнетақымен қамсыздандырумен, жинақтаушы зейнетақы қорын ұйымдастырумен, жинақтаушы зейнетақы қорының комиссиялық сыйлықақысымен, жинақтаушы зейнетақы қорының есебі мен есептілігімен, зейнетақы жинақтарының құпиясы және жинақтаушы зейнетақы қорының зейнетақы активтерін басқарумен байланысты тараптардың бірі болып табылатын жинақтаушы зейнетақы қорының құқықтық қатынастары жинақтаушы зейнетақы қоры лицензиясының қолданысы тоқтатылған сәтке дейін өз қызметін « Қазақстан Республикасында зейнетақымен қамсыздандыру туралы» 1997 жылғы 20 маусымдағы Қазақстан Республикасы Заңының ережелеріне сәйкес реттеледі.

11. Осы заңға сәйкес уәкілетті орган берген зейнетақы жарналарын тартуға және зейнетақы төлемдерін жүзеге асыруға және зейнетақы активтерін инвестициялық басқаруды жүзеге асыруға лицензиясының қолданысы осы Заңға сәйкес тоқтатылатын, инвестициялық портфельді басқару лицензиясын алмаған жинақтаушы зейнетақы қорлары, сондай-ақ осы Заң қолданысқа енгізілген күнге мәжбүрлеп жою процесіндегі жинақтаушы зейнетақы қорлары Қазақстан Республикасының азаматтық заңнамасына с ә й к е с т а р а т ы л у ғ а т и і с .

Тарату комиссиясын тағайындауды уәкілетті орган жүзеге асырады.

